OSTERØY KOMMUNE

Innkalling til konstituerande møte
i
Heradsstyret

Møtedato: 16.10.2019
Møtestad: Osterøy rådhus - heradsstyresalen
Møtetid: kl. 16:00 – kl. 22:00

Kst. heradsstyremøte

Eventuelle forfall må meldast i Møteportalen til Bente Skjerping per tlf. 56192100, sms til 41587200 eller per epost til bente.skjerping@osteroy.kommune.no

Varamedlemmer møter berre etter nærare avtale.

Sakliste

Saknr	Tittel
060/19	Godkjenning av innkalling og sakliste
061/19	Godkjenning av kommunestyrevalet 2019
062/19	Referatsaker og meldingar
063/19	Val av medlemmer og varamedlemmer til formannskapet for perioden 2019 - 2023
064/19	Val av ordførar for perioden 2019 - 2023
065/19	Val av varaordførar for perioden 2019 - 2023
066/19	Val av kontrollutval for perioden 2019 - 2023
067/19	KS Vestland - val av representantar og vararepresentantar for perioden 2019 - 2023
068/19	Val av administrasjonsutval for perioden 2019 - 2023
069/19	Plan- og kommunalteknisk utval - val av medlemmer og varamedlemmer for perioden 2019 - 2023
070/19	Val av arbeidsutval for innstilling til heradsstyret i valsaker (tidlegare valnemnd) for perioden 2019 - 2023

30. september 2019

Jarle Skeidsvoll
ordførar

Bente Skjerping
sekretær

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
060/19	Heradsstyret	PS	16.10.2019

Saksbehandlar		ArkivsakID
Bente Skjerping		19/2278

Godkjenning av innkalling og sakliste

Innkalling og sakliste vert godkjent.

Saksopplysningar:

Innkalling med saksliste er send ut.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
061/19	Heradsstyret	PS	16.10.2019

Saksbehandlar		ArkivsakID
Bente Skjerping		19/2242

Godkjenning av kommunestyrevalet 2019

Kommunestyrevalget 2019 - Valprotokoll for valstyret i Osterøy kommune - Vestland fylke
Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

«Kommunestyrevalet 2019 vert godkjend slik det går fram av valstyret si møtebok frå 10.09.19.»

Saksopplysningar:
Saksopplysningar:

Bakgrunn
Etter vallova § 13-4, nr. 1 skal det nyvalde heradsstyret sjølv gjera endeleg vedtak om godkjenning av valoppgjerdet. Godkjenninga skal skje i det konstituerande møtet som første sak.

Heradsstyret skal kjenna valet ugyldig dersom det er gjort feil som kan ha hatt innverknad på fordelinga av mandat mellom listene, og som ikkje kan rettast.

Eventuell klage over valoppgjerdet må fremjast skriftleg til valstyret innan 7 dagar etter at heradsstyret har gjort sitt vedtak, jfr. Vallova § 13-2. Departementet er klageinnstans.

Det kan krevjast lovlegkontroll av heradsstyret sitt vedtak. Fristen for dette er 7 dagar etter vedtaksdato, jfr. Vallova § 13-4, nr. 5.

Vurdering
Valstyret vedtok i sitt møte 10.09.19 samrøystes å godkjenna valprotokollen. Kopi av valprotokollen med vedlegg ligg ved.

Folkehelse – ikkje vurdert i saka
Miljø – ikkje vurdert i saka
Økonomi – ikkje vurdert i saka

Konklusjon
Saka vert lagt fram for heradsstyret til vurdering og avgjerd.

VALG

Kommunestyrevalget 2019

Valprotokoll for valstyret i

Osterøy kommune, Vestland fylke

Kommunestyre- og fylkestingsvalget 2019

Valprotokoll for valstyret - Kommunestyrevalget 2019

Kommune: Osterøy

Fylke: Vestland

År: 2019

Nøkkeltal i valgjennomføringa

Tal på personar med røysterett	6 268
Totalt tal på kryss i manntalet	4 394
Oppmøteprosent	70,10 %
Totalt tal på godkjente førehandsrøystegjevingar	1 409
Totalt tal på godkjente valtingsrøystegjevingar	2 985
Totalt tal på forkasta røystegjevingar	1
Totalt tal på godkjente stemmesetlar	4 366
Totalt tal på forkasta stemmesetlar	14

Representantfordeling

Parti	**Tal**
Fremskrittspartiet	7
Senterpartiet	5
Arbeiderpartiet	4
Høyre	4
Kristelig Folkeparti	3
SV - Sosialistisk Venstreparti	2
Miljøpartiet De Grønne	1
Venstre	1
Sum	**27**

A Administrative tilhøve

A1 Valstyret

Sekretær:

Medlemer (inkl. møtande varamedlemer):

Namn	Funksjon
Skeidsvoll Jarle	Leiar
Mortensen Alf Terje	Nestleiar
Borge Berit Moslett	Medlem
Bysheim Johannes Myklebust	Medlem
Vevatne Kjersti Ingolvsdotter	Medlem
Haugland Johannes	Varamedlem
Tveiten Aud Rita	Varamedlem
Blichfeldt Jon Flydal	Varamedlem
Gislason Hjalti Heimir	Varamedlem
Herland Annbjørg Bysheim	Varamedlem

A2 Valtinget

Stemmekrinsar og tid:

Namn på alle krinsane i kommunen

Krins	Opningstid søndag	Opningstid mandag
Hauge		12:00 – 20:00
Lonevåg		12:00 – 20:00
Valestrand		12:00 – 20:00
Haus		12:00 – 20:00
Fotlandsvåg		12:00 – 20:00
Bruvik		12:00 – 20:00

B Førebels oppteljing av førehandsstemmer

B1 Behandling av mottekne førehandsstemmegjevingar

B1.1 Totalt mottekne førehandsstemmegjevingar

	Talet på stemmegjevingar	
	Forkasta	Godkjende
Talet på førehandsstemmegjevingar innanriks frå 1. juli til 9. august (tidleg-stemmegjeving)	0	13
Talet på førehandsstemmegjevingar innanriks frå 10. august	0	1 395
Talet på brevstemmer utanriks	0	0
Talet på andre førehandsstemmegjevingar utanriks og på Svalbard og Jan Mayen	0	1
Tal i beredskapskonvolutt	0	0
Sum mottekne førehandsstemmegjevingar	**0**	**1 409**
Totalt tal	**1 409**	

B1.2 Behandla førehandsstemmegjevingar

Forkastingar	**Innanriks**	**Utanriks**
Veljaren er ikkje innført i manntalet i kommunen § 10-1 (1) a	0	0
Stemmegjevinga inneheld ikkje tilstrekkelege opplysningar til å slå fast kven veljaren er § 10-1 (1) b	0	0
Stemmegjevinga er ikkje avgjeve til rett tid § 10-1 (1) c	0	0
Stemmegjevinga er ikkje levert til rett stemmemottakar § 10-1 (1) d	0	0
Omslagskonvolutten er opna eller prøvd opna § 10-1 (1) e	0	0
Veljaren har alt avgjeve godkjent stemmegjeving § 10-1 (1) f	0	0
Stemmegjevinga er ikkje kome inn til valstyret innan kl. 17 dagen etter valdagen § 10-1 (1) g	0	0
Veljaren er ikkje innført i manntalet i kommunen § 10-1a (1) a	0	0
Veljaren har alt avgjeve godkjent stemmegjeving § 10-1a (1) c	0	0
Sum forkasta førehandsstemmegjevingar	**0**	**0**
Godkjende førehandsstemmegjevingar (skal vere lik sum av B2.1.1 og B2.2.1)	1 409	
Totalt tal førehandsstemmegjevingar	**1 409**	

B2 Førebels oppteljing av førehandsstemmesetlar

B2.1 Starta seinast 4 timar før vallokala stengjer

B2.1.1 Behandla ordinære førehandsstemmesetlar

	Kryss i manntal	**Talet på setlar**
Godkjende	—	1 301
Blanke	—	11
Tvilsame	—	6
Total tal behandla førehandsstemmesetlar	**1 324**	**1 318**

B2.1.2 Partifordelte førehandsstemmesetlar

Parti	Tal
Venstre	58
Senterpartiet	246
Kristeleg Folkeparti	139
Arbeidarpartiet	196
Høgre	174
SV - Sosialistisk Venstreparti	99
Miljøpartiet Dei Grøne	65
Framstegspartiet	324
Totalt tal på partifordelte stemmesetlar	**1 301**

B2.1.3 Merknad

(Årsak til evt. differanse mellom kryss i manntal (B2.1.1) og førebels oppteljing (B2.1.2) og evt. andre tilhøve)

Ikkje alle har røysta ved begge val.
Førebels manuell telling. Det kan vere feil i tellinga.

B2.2 Talt opp etter kl. 17.00 dagen etter valdagen (lagt til side og seint innkomne)

B2.2.1 Behandlede seint innkomande førehandsstemmesetlar

	Kryss i manntal	Talet på setlar
Godkjende	—	80
Blanke	—	0
Tvilsame	—	5
Total tal seint innkomande førehandsstemmesetlar	**85**	**85**

B2.2.2 Partifordelte seint innkomande førehandsstemmesetlar

Parti	Tal
Venstre	6
Senterpartiet	12
Kristeleg Folkeparti	8
Arbeidarpartiet	15
Høgre	8
SV - Sosialistisk Venstreparti	6
Miljøpartiet Dei Grøne	8
Framstegspartiet	17
Totalt tal på partifordelte stemmesetlar	**80**

B2.2.3 Merknad

(Årsak til evt. differanse mellom kryss i manntal (B2.2.1) og førebels oppteljing (B2.2.2) og evt. andre tilhøve)

OK

C Førebels oppteljing av valtingsstemmer

C1 Oversikt over stemmer mottekne i alle krinsar

Stemmekrins	Stad for førebels oppteljing	Kryss i manntal		Opptalde stemmer		
		Søndag	Mandag	Stemmesetlar i urne	I særskild omslag	I beredskaps-omslag
Hauge	I krinsen	0	511	510	0	0
Lonevåg	I krinsen	0	687	689	0	0
Valestrand	I krinsen	0	726	718	0	0
Haus	I krinsen	0	574	572	0	0
Fotlandsvåg	I krinsen	0	351	351	0	0
Bruvik	I krinsen	0	134	134	1	0
Sum		**0**	**2 983**	**2 974**	**1**	**0**
Sum		**2 983**				

C2 Førebels oppteljing hjå stemmestyra

C2.1 Tal på valtingsstemmesetlar i urne

	Kryss i manntal	Talet på setlar
Godkjende	—	2 929
Blanke	—	41
Tvilsame	—	4
Total tal valtingstemmesetlar i urne	**2 983**	**2 974**

C2.2 Partifordelte valtingsstemmesetlar

Parti	Tal
Venstre	151
Senterpartiet	610
Kristeleg Folkeparti	326
Arbeidarpartiet	395
Høgre	420
SV - Sosialistisk Venstreparti	189
Miljøpartiet Dei Grøne	106
Framstegspartiet	732
Totalt tal på partifordelte stemmesetlar	**2 929**

C2.3 Merknad frå stemmestyret

(Årsak til evt. differanse mellom kryss i manntal (C2.1) og førebels oppteljing og evt. andre tilhøve)

Hauge — valtingsstemmer ordinære: .
Lonevåg — valtingsstemmer ordinære: 2 stemmesetlar ustempla. Truleg innpakka i blanke setlar. Alle synlege stemmesetlar vart stempla.
Valestrand — valtingsstemmer ordinære: Noen av velgerne valgte å kun stemme på fylkestingvalget
Haus — valtingsstemmer ordinære: Velgere stemte på berre eit valg
Bruvik — valtingsstemmer ordinære: vedkommande sat i kø for å stemme før kl 20.00. Stemte 20.01 men då vart han ikkje registrert.

C3 Stemmegjevingar - valting

C3.1 Stemmegjeving i særskild omslag

Godkjende	2
Forkasta	1
Total tal stemmegjevingar i særskilt omslag	**3**

C3.2 Forkasta stemmegjeving i særskild omslag

Veljar ikkje i manntalet til kommunen §10-2(1) a)	1
Veljar hadde førehandsstemt/avgjeve allereie godkjent stemme §10-2(1) c)	0
Total forkasta stemmegjevingar	**1**

C3.3 Stemmegjevingar i beredskapskonvolutt

Godkjende	0
Forkasta	0
Total tal stemmegjevingar i beredskapskonvolutt	**0**

C3.4 Forkasta stemmegjevingar i beredskapskonvolutt

Veljar ikkje i manntalet til kommunen §10-2(1) a)	0
Veljar hadde førehandsstemt/avgjeve allereie godkjent stemme §10-2(1) c)	0
Total forkasta stemmegjevingar	**0**

Merknad til C3.1. 3 særskilde omslag frå Hauge krins vart ikkje registrerte i møteboka. Veljarane var ikkje i manntalet. Røysteseddlane er forkasta.

C4 Førebels oppteljing hjå valstyret

C4.1 - C4.3 Valtingsstemmesetlar i urne

Førebels oppteljing av valtingsstemmesetlar er gjort hjå stemmestyra

C4.4 Talet på stemmesetlar i særskild omslag

	Kryss i manntal	Talet på setlar
Godkjende	—	2
Blanke	—	0
Tvilsame	—	0
Total tal stemmesetlar i særskild omslag	**2**	**2**

C4.5 Partifordelte stemmesetlar i særskild omslag

Parti	Tal
Venstre	0
Senterpartiet	1
Kristeleg Folkeparti	0
Arbeidarpartiet	0
Høgre	0
SV - Sosialistisk Venstreparti	0
Miljøpartiet Dei Grøne	0
Framstegspartiet	1
Totalt tal på partifordelte stemmesetlar	**2**

C4.6 Merknad

(Årsak til evt. differanse mellom kryss i manntal (C4.4) og førebels oppteljing (C4.5) og evt. andre tilhøve)

OK

C4.7 Tal stemmesetlar i beredskapskonvolutt

	Kryss i manntal	Talet på setlar
Godkjende	—	0
Blanke	—	0
Tvilsame	—	0
Total tal stemmesetlar i beredskapsomslag	**0**	**0**

C4.8 Partifordelte stemmesetlar i beredskapskonvolutt

Parti	Tal
Venstre	0
Senterpartiet	0
Kristeleg Folkeparti	0
Arbeidarpartiet	0
Høgre	0
SV - Sosialistisk Venstreparti	0
Miljøpartiet Dei Grøne	0
Framstegspartiet	0
Totalt tal på partifordelte stemmesetlar	**0**

C4.9 Merknad

(Årsak til evt. differanse mellom kryss i manntal (C4.7) og førebels oppteljing (C4.8) og evt. andre tilhøve)

Ingen

D Endeleg oppteljing

D1 Førehandsstemmer

D1.1 Opptalde førehandsstemmesetlar

Type	Godkjende	Blanke	Forkasta	Total
Talt opp minst fire timar før vallokalet stengjer	1 303	11	6	1 320
Talt opp etter kl. 17.00 dagen etter valdagen	79	1	4	84
Totalt tal opptalde førehandsstemmesetlar	**1 382**	**12**	**10**	**1 404**

D1.2 Forkasta førehandsstemmesetlar

Type forkasting	Starta seinast 4 timar før vallokala stengjer	Opptalt etter stenging
Setelen mangla off. stempel §10-3(1) a)	0	0
Det framgår ikkje kva for eit val stemmesetelen gjeld §10-3(1) b)	0	0
Det framgår ikkje kva parti eller gruppe veljaren har stemt på §10-3(1) c)	0	1
Partiet eller gruppa stillar ikkje liste §10-3(1) d)	6	3
Totalt tal på forkasta stemmesetlar	**6**	**4**

D1.3 Godkjende førehandsstemmesetlar fordelt på parti

Parti	Endeleg
Venstre	64
Senterpartiet	258
Kristeleg Folkeparti	154
Arbeidarpartiet	209
Høgre	175
SV - Sosialistisk Venstreparti	105
Miljøpartiet Dei Grøne	73
Framstegspartiet	344
Totalt tal på partifordelte stemmesetlar	**1 382**

D1.4 Avvik mellom førebels og endeleg oppteljing av førehandsstemmesetlar

Parti	Førebels	Endeleg	Avvik
Venstre	64	64	0
Senterpartiet	258	258	0
Kristeleg Folkeparti	147	154	7
Arbeidarpartiet	211	209	-2
Høgre	182	175	-7
SV - Sosialistisk Venstreparti	105	105	0
Miljøpartiet Dei Grøne	73	73	0
Framstegspartiet	341	344	3
Totalt tal på partifordelte stemmesetlar	**1 381**	**1 382**	**1**

D1.5 Merknad

(Årsak til evt. differanse mellom førebels og endeleg oppteljing av førehandsstemmer.)

Hele kommunen — seint innkomne/lagt til side: 1 konvolutt utan liste til kommunestyrevalet. Endeleg teljing ok
Hele kommunen — førehandsstemmer ordinære: Diff på 2 mellom kryss i manntal og setlar.

D2 Valtingsstemmer

D2.1 Opptalde valtingsstemmesetlar

Type	Godkjende	Blanke	Forkasta	Total
Ordinære	2 929	41	4	2 974
Særskild	2	0	0	2
Beredskap	0	0	0	0
Totalt tal på opptalde valtingsstemmesetlar	**2 931**	**41**	**4**	**2 976**

D2.2 Forkasta valtingsstemmesetlar

Type forkasting	Ordinære	Særskild	Beredskap	Total
Setelen mangla off. stempel §10-3(1) a)	4	0	0	4
Det framgår ikkje kva for eit val stemmesetelen gjeld §10-3(1) b)	0	0	0	0
Det framgår ikkje kva parti eller gruppe veljaren har stemt på §10-3(1) c)	0	0	0	0
Partiet eller gruppa stillar ikkje liste §10-3(1) d)	0	0	0	0
Totalt forkasta stemmesetlar	**4**	**0**	**0**	**4**

D2.3 Godkjende valtingsstemmesetlar fordelt på parti

Parti	Endeleg
Venstre	151
Senterpartiet	611
Kristeleg Folkeparti	326
Arbeidarpartiet	395
Høgre	420
SV - Sosialistisk Venstreparti	189
Miljøpartiet Dei Grøne	106
Framstegspartiet	733
Totalt tal på partifordelte stemmesetlar	**2 931**

D2.4 Avvik mellom førebels og endeleg oppteljing av av ordinære valtingsstemmesetlar

Parti	Førebels	Endeleg	Avvik
Venstre	151	151	0
Senterpartiet	611	611	0
Kristeleg Folkeparti	326	326	0
Arbeidarpartiet	395	395	0
Høgre	420	420	0
SV - Sosialistisk Venstreparti	189	189	0
Miljøpartiet Dei Grøne	106	106	0
Framstegspartiet	733	733	0
Totalt tal på partifordelte stemmesetlar	**2 931**	**2 931**	**0**

D2.5 Merknad

(Årsak til evt. differanse mellom førebels og endeleg oppteljing av valtingsstemmer)

Hele kommunen — stemmer i særskild omslag: OK
Hele kommunen — stemmer i beredskapskonvolutt: OK
Hauge — valtingsstemmer ordinære: Teljing ok
Lonevåg — valtingsstemmer ordinære: Ok
Valestrand — valtingsstemmer ordinære: OK
Haus — valtingsstemmer ordinære: OK
Fotlandsvåg — valtingsstemmer ordinære: Ok
Bruvik — valtingsstemmer ordinære: Teljing ok

D3 Totaloversikt over tal stemmesetlar fordelt på parti

Parti	Førehand	Valting	Total
Venstre	64	151	215
Senterpartiet	258	611	869
Kristeleg Folkeparti	154	326	480
Arbeidarpartiet	209	395	604
Høgre	175	420	595
SV - Sosialistisk Venstreparti	105	189	294
Miljøpartiet Dei Grøne	73	106	179
Framstegspartiet	344	733	1 077
Totalt tal på partifordelte stemmesetlar	**1 382**	**2 931**	**4 313**

E Valoppgjer

E1 Mandatfordeling

E1.1 Utrekning av listestemmetal og talet på mandat til listene

Venstre		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 215 x 27		5805
Slengarar:	**Motteke:**	140
	Gjeve:	108
Listestemmetal:		5837
1. div	1.4	4 169,285714
2. div	3.0	1 945,666667
3. div	5.0	1 167,400000
4. div	7.0	833,857143
5. div	9.0	648,555556
6. div	11.0	530,636364
7. div	13.0	449,000000
8. div	15.0	389,133333
9. div	17.0	343,352941
10. div	19.0	307,210526
11. div	21.0	277,952381
12. div	23.0	253,782609
13. div	25.0	233,480000
14. div	27.0	216,185185
15. div	29.0	201,275862

Senterpartiet		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 869 x 27		23463
Slengarar:	**Motteke:**	138
	Gjeve:	303
Listestemmetal:		23298
1. div	1.4	16 641,428571
2. div	3.0	7 766,000000
3. div	5.0	4 659,600000
4. div	7.0	3 328,285714
5. div	9.0	2 588,666667
6. div	11.0	2 118,000000
7. div	13.0	1 792,153846
8. div	15.0	1 553,200000
9. div	17.0	1 370,470588
10. div	19.0	1 226,210526
11. div	21.0	1 109,428571
12. div	23.0	1 012,956522

13. div	25.0	931,920000
14. div	27.0	862,888889
15. div	29.0	803,379310
16. div	31.0	751,548387

Kristeleg Folkeparti		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 480 x 27		12960
Slengarar:	**Motteke:**	252
	Gjeve:	168
Listestemmetal:		13044
1. div	1.4	9 317,142857
2. div	3.0	4 348,000000
3. div	5.0	2 608,800000
4. div	7.0	1 863,428571
5. div	9.0	1 449,333333
6. div	11.0	1 185,818182
7. div	13.0	1 003,384615
8. div	15.0	869,600000
9. div	17.0	767,294118
10. div	19.0	686,526316
11. div	21.0	621,142857
12. div	23.0	567,130435
13. div	25.0	521,760000
14. div	27.0	483,111111
15. div	29.0	449,793103
16. div	31.0	420,774194
17. div	33.0	395,272727

Arbeidarpartiet		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 604 x 27		16308
Slengarar:	**Motteke:**	289
	Gjeve:	183
Listestemmetal:		16414
1. div	1.4	11 724,285714
2. div	3.0	5 471,333333
3. div	5.0	3 282,800000
4. div	7.0	2 344,857143
5. div	9.0	1 823,777778
6. div	11.0	1 492,181818
7. div	13.0	1 262,615385
8. div	15.0	1 094,266667

9. div	17.0	965,529412
10. div	19.0	863,894737
11. div	21.0	781,619048
12. div	23.0	713,652174
13. div	25.0	656,560000
14. div	27.0	607,925926
15. div	29.0	566,000000
16. div	31.0	529,483871
17. div	33.0	497,393939
18. div	35.0	468,971429
19. div	37.0	443,621622
20. div	39.0	420,871795
21. div	41.0	400,341463
22. div	43.0	381,720930
23. div	45.0	364,755556
24. div	47.0	349,234043
25. div	49.0	334,979592

Høgre		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 595 x 27		16065
Slengarar:	**Motteke:**	172
	Gjeve:	248
Listestemmetal:		15989
1. div	1.4	11 420,714286
2. div	3.0	5 329,666667
3. div	5.0	3 197,800000
4. div	7.0	2 284,142857
5. div	9.0	1 776,555556
6. div	11.0	1 453,545455
7. div	13.0	1 229,923077
8. div	15.0	1 065,933333
9. div	17.0	940,529412
10. div	19.0	841,526316
11. div	21.0	761,380952
12. div	23.0	695,173913
13. div	25.0	639,560000
14. div	27.0	592,185185
15. div	29.0	551,344828
16. div	31.0	515,774194

SV - Sosialistisk Venstreparti

Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 294 x 27		7938
Slengarar:	Motteke:	133
	Gjeve:	191
Listestemmetal:		7880
1. div	1.4	5 628,571429
2. div	3.0	2 626,666667
3. div	5.0	1 576,000000
4. div	7.0	1 125,714286
5. div	9.0	875,555556
6. div	11.0	716,363636
7. div	13.0	606,153846
8. div	15.0	525,333333
9. div	17.0	463,529412
10. div	19.0	414,736842
11. div	21.0	375,238095
12. div	23.0	342,608696
13. div	25.0	315,200000
14. div	27.0	291,851852

Miljøpartiet Dei Grøne		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 179 x 27		4833
Slengarar:	Motteke:	112
	Gjeve:	89
Listestemmetal:		4856
1. div	1.4	3 468,571429
2. div	3.0	1 618,666667
3. div	5.0	971,200000
4. div	7.0	693,714286
5. div	9.0	539,555556
6. div	11.0	441,454545
7. div	13.0	373,538462
8. div	15.0	323,733333
9. div	17.0	285,647059
10. div	19.0	255,578947
11. div	21.0	231,238095
12. div	23.0	211,130435
13. div	25.0	194,240000
14. div	27.0	179,851852
15. div	29.0	167,448276
16. div	31.0	156,645161

Framstegspartiet		
Antall stemmesedler x antall kst.repr.= 1077 x 27		29079
Slengarar:	**Motteke:**	194
	Gjeve:	140
Listestemmetal:		29133
1. div	1.4	20 809,285714
2. div	3.0	9 711,000000
3. div	5.0	5 826,600000
4. div	7.0	4 161,857143
5. div	9.0	3 237,000000
6. div	11.0	2 648,454545
7. div	13.0	2 241,000000
8. div	15.0	1 942,200000
9. div	17.0	1 713,705882
10. div	19.0	1 533,315789
11. div	21.0	1 387,285714
12. div	23.0	1 266,652174
13. div	25.0	1 165,320000
14. div	27.0	1 079,000000
15. div	29.0	1 004,586207
16. div	31.0	939,774194
17. div	33.0	882,818182
18. div	35.0	832,371429
19. div	37.0	787,378378
20. div	39.0	747,000000
21. div	41.0	710,560976
22. div	43.0	677,511628
23. div	45.0	647,400000
24. div	47.0	619,851064
25. div	49.0	594,551020
26. div	51.0	571,235294
27. div	53.0	549,679245
28. div	55.0	529,690909
29. div	57.0	511,105263
30. div	59.0	493,779661
31. div	61.0	477,590164
32. div	63.0	462,428571

Mandata vart fordelte som følgjer :

Mandat nr.:	Parti:	Kvotient:
1	Framstegspartiet	20 809,285714
2	Senterpartiet	16 641,428571
3	Arbeidarpartiet	11 724,285714
4	Høgre	11 420,714286
5	Framstegspartiet	9 711,000000
6	Kristeleg Folkeparti	9 317,142857
7	Senterpartiet	7 766,000000
8	Framstegspartiet	5 826,600000
9	SV - Sosialistisk Venstreparti	5 628,571429
10	Arbeidarpartiet	5 471,333333
11	Høgre	5 329,666667
12	Senterpartiet	4 659,600000
13	Kristeleg Folkeparti	4 348,000000
14	Venstre	4 169,285714
15	Framstegspartiet	4 161,857143
16	Miljøpartiet Dei Grøne	3 468,571429
17	Senterpartiet	3 328,285714
18	Arbeidarpartiet	3 282,800000
19	Framstegspartiet	3 237,000000
20	Høgre	3 197,800000
21	Framstegspartiet	2 648,454545
22	SV - Sosialistisk Venstreparti	2 626,666667
23	Kristeleg Folkeparti	2 608,800000
24	Senterpartiet	2 588,666667
25	Arbeidarpartiet	2 344,857143
26	Høgre	2 284,142857
27	Framstegspartiet	2 241,000000

E2 Kandidatkåring

E2.1 Utrekning av stemmetillegg og personstemmer

Namn på vallista: Venstre						
Talet på stemmesetlar: 215						
Stemmetillegg på 25%						
Nr.	**Namnet på representanten**	**Stemmetillegg**	**Personstemmer**	**Slengarar**	**Rettingar totalt**	**Ny rangering**
1	Kjersti Ingolvsdotter Vevatne **	53,75	67,00	76,00	196,75	1
2	Bjørn Tore Sund *	53,75	15,00	7,00	75,75	2
4	Åshild Rød *	0,00	36,00	14,00	50,00	3
3	Vidar Pedersen *	0,00	20,00	7,00	27,00	4
5	Johannes Seim Mjelde *	0,00	11,00	13,00	24,00	5
6	Ann Christin Reigstad	0,00	11,00	4,00	15,00	6
7	Merete Gran Reigstad	0,00	10,00	4,00	14,00	7
8	Christian Lampe	0,00	7,00	3,00	10,00	8
13	Olaug Hartveit	0,00	4,00	3,00	7,00	9
15	Kåre Stokken	0,00	2,00	5,00	7,00	10
14	Magnhild Helene Tysse	0,00	2,00	2,00	4,00	11
9	Torill Magnussen	0,00	3,00	0,00	3,00	12
10	Arléne Mostraum Stokke	0,00	2,00	1,00	3,00	13
12	Martin Reigstad	0,00	1,00	1,00	2,00	14
11	Knut Mathisen	0,00	0,00	0,00	0,00	15

Namn på vallista: Senterpartiet						
Talet på stemmesetlar: 869						
Stemmetillegg på 25%						
Nr.	**Namnet på representanten**	**Stemmetillegg**	**Personstemmer**	**Slengarar**	**Rettingar totalt**	**Ny rangering**
1	Lars Fjeldstad **	217,25	204,00	64,00	485,25	1
2	Turid Bjørndal Njåstad **	217,25	45,00	17,00	279,25	2
3	Johannes Haugland **	0,00	52,00	10,00	62,00	3
6	Asgeir Presttun **	0,00	35,00	7,00	42,00	4
4	Frode Flesland **	0,00	28,00	5,00	33,00	5
7	Berit Ophus *	0,00	23,00	10,00	33,00	6
12	Helge Valestrand Edvardsdal *	0,00	19,00	7,00	26,00	7

Nr.	Namnet på representanten	Stemmetillegg	Personstemmer	Slengarar	Rettingar totalt	Ny rangering
10	Jostein Revheim *	0,00	17,00	4,00	21,00	8
14	Jon Daltveit *	0,00	14,00	6,00	20,00	9
8	Åge Ronny Langhelle *	0,00	16,00	1,00	17,00	10
5	Tonje Kleppe Yddal *	0,00	15,00	0,00	15,00	11
16	Kjellaug Hartveit *	0,00	8,00	4,00	12,00	12
11	Anne-Mari Hannisdal *	0,00	11,00	0,00	11,00	13
15	Rune Bøe	0,00	4,00	3,00	7,00	14
9	Sissel Karin Veseth	0,00	4,00	0,00	4,00	15
13	Eiliv Veseth	0,00	4,00	0,00	4,00	16

Namn på vallista: Kristeleg Folkeparti

Talet på stemmesetlar: 480

Stemmetillegg på 25%

Nr.	Namnet på representanten	Stemmetillegg	Personstemmer	Slengarar	Rettingar totalt	Ny rangering
1	Jarle Skeidsvoll **	120,00	172,00	169,00	461,00	1
3	Bjarte Hammer Aarland **	120,00	47,00	9,00	176,00	2
2	Kari Laurhammer Mjøs **	120,00	30,00	15,00	165,00	3
5	Dag Sveinung Åsheim *	0,00	61,00	18,00	79,00	4
16	Jostein Fossmark *	0,00	40,00	10,00	50,00	5
12	Tom Sverre Tomren *	0,00	24,00	11,00	35,00	6
7	Elin Mosevoll *	0,00	27,00	5,00	32,00	7
4	Asta Mosevoll Solberg *	0,00	25,00	1,00	26,00	8
14	Vegard Askeland Mjelstad *	0,00	23,00	2,00	25,00	9
6	Ole Jan Aarvik	0,00	22,00	2,00	24,00	10
11	Rut Elisabet Hovden Hanstveit	0,00	20,00	4,00	24,00	11
9	Ingrid Skeidsvoll	0,00	15,00	3,00	18,00	12
10	Magne Roald Vikne	0,00	14,00	2,00	16,00	13
13	Eivind Lunde	0,00	11,00	0,00	11,00	14
15	Anne Cecilie Skeidsvoll	0,00	10,00	1,00	11,00	15
17	Hannah Solberg	0,00	11,00	0,00	11,00	16
8	Kurt Sørås	0,00	6,00	0,00	6,00	17

Namn på vallista: Arbeidarpartiet						
Talet på stemmesetlar: 604						
Stemmetillegg på 25%						
Nr.	**Namnet på representanten**	**Stemmetillegg**	**Personstemmer**	**Slengarar**	**Rettingar totalt**	**Ny rangering**
1	Aud Rita Tveiten **	151,00	57,00	33,00	241,00	1
2	Johannes Myklebust Bysheim **	151,00	50,00	28,00	229,00	2
4	Øyvind Litland **	0,00	77,00	33,00	110,00	3
25	Jørgen Varden **	0,00	58,00	28,00	86,00	4
15	Alexander Thunestvedt *	0,00	65,00	12,00	77,00	5
5	Herdis Helle *	0,00	41,00	27,00	68,00	6
20	Arnstein Borge *	0,00	56,00	9,00	65,00	7
14	Evy Bysheim Pedersen *	0,00	45,00	17,00	62,00	8
3	Andrea Hartveit *	0,00	40,00	19,00	59,00	9
6	Geir Olsen *	0,00	39,00	10,00	49,00	10
11	Lars Bysheim *	0,00	25,00	7,00	32,00	11
17	Glenn Andre Vik	0,00	22,00	9,00	31,00	12
12	Sigrid Monstad	0,00	24,00	6,00	30,00	13
8	Roger Nese	0,00	27,00	2,00	29,00	14
9	Wenche Fiskeseth	0,00	18,00	11,00	29,00	15
13	Håkon Trovåg Hevrøy	0,00	20,00	9,00	29,00	16
7	Nina May Bratholmen Nyheim	0,00	27,00	1,00	28,00	17
10	Eivind Helland Marienborg	0,00	15,00	12,00	27,00	18
22	Helge Olav Rolland	0,00	23,00	1,00	24,00	19
19	Jakob Bysheim	0,00	19,00	3,00	22,00	20
16	Sissel Margrethe Romslo	0,00	14,00	4,00	18,00	21
18	Dagrun Stokke	0,00	11,00	6,00	17,00	22
23	Tone Berg	0,00	15,00	1,00	16,00	23
24	Atle Reidar Eide	0,00	12,00	0,00	12,00	24
21	Hans Kvåle	0,00	9,00	1,00	10,00	25

Namn på vallista: Høgre						
Talet på stemmesetlar: 595						
Stemmetillegg på 25%						
Nr.	**Namnet på representanten**	**Stemmetillegg**	**Personstemmer**	**Slengarar**	**Rettingar totalt**	**Ny rangering**
1	Hjalti Heimir Gislason **	148,75	143,00	64,00	355,75	1
3	Aksel Mjøs **	148,75	82,00	29,00	259,75	2
2	Berit Moslett Borge **	148,75	24,00	7,00	179,75	3
8	Ole Johannes Mjøs **	0,00	42,00	21,00	63,00	4
14	Veronica Ahmer *	0,00	49,00	12,00	61,00	5
7	Sebastian Andre Haugland *	0,00	41,00	11,00	52,00	6
12	Jørund Vevle *	0,00	43,00	8,00	51,00	7
4	Ida Marie Tysse *	0,00	22,00	3,00	25,00	8
5	Ole Marius Tysse *	0,00	20,00	3,00	23,00	9
6	Ann-Christin Reime Fosse *	0,00	21,00	1,00	22,00	10
16	Katrine Ahmer *	0,00	15,00	3,00	18,00	11
10	Håvard Haga Kleiveland	0,00	14,00	3,00	17,00	12
9	Per Erlend Heltne Andersen	0,00	8,00	4,00	12,00	13
11	Nils Olav Sylta	0,00	5,00	2,00	7,00	14
13	Bjørn Atle Losnegård	0,00	6,00	0,00	6,00	15
15	Roald Reime Fosse	0,00	5,00	1,00	6,00	16

Namn på vallista: SV - Sosialistisk Venstreparti						
Talet på stemmesetlar: 294						
Stemmetillegg på 25%						
Nr.	**Namnet på representanten**	**Stemmetillegg**	**Personstemmer**	**Slengarar**	**Rettingar totalt**	**Ny rangering**
1	Tone Mjelde **	73,50	115,00	87,00	275,50	1
2	Elin Hege Brumer Bratvold Lona **	73,50	16,00	3,00	92,50	2
9	Roald Åge Kleppe *	0,00	26,00	20,00	46,00	3
3	Roy Håkon Jenssen *	0,00	21,00	4,00	25,00	4
7	Synne Thunestvedt *	0,00	11,00	4,00	15,00	5
11	Herborg Røskeland *	0,00	12,00	3,00	15,00	6
5	Aron Kamber Lona Altinpinar *	0,00	12,00	2,00	14,00	7
6	Grethe Blaaflat Holsen	0,00	11,00	1,00	12,00	8
14	Inger Helene Kvifte	0,00	8,00	3,00	11,00	9

Nr.	Namnet på representanten	Stemmetillegg	Personstemmer	Slengarar	Rettingar totalt	Ny rangering
8	Carina Storevik Mjøs	0,00	9,00	1,00	10,00	10
13	Marianne Røskeland	0,00	9,00	1,00	10,00	11
4	Linn Agate Blindheim Mæle	0,00	5,00	4,00	9,00	12
12	Oluf Røsland	0,00	9,00	0,00	9,00	13
10	Aud-Marit Rundhovde Jenssen	0,00	4,00	0,00	4,00	14

Namn på vallista: Miljøpartiet Dei Grøne

Talet på stemmesetlar: 179

Stemmetillegg på 25%

Nr.	Namnet på representanten	Stemmetillegg	Personstemmer	Slengarar	Rettingar totalt	Ny rangering
1	Trude Tomren **	44,75	36,00	43,00	123,75	1
2	Yngve Bjørnseth Revheim *	44,75	14,00	17,00	75,75	2
3	Merete Birgitte Bortne *	44,75	7,00	3,00	54,75	3
4	Silje Midtbø Vevle *	0,00	22,00	19,00	41,00	4
5	Lillian Karin Bjørnseth *	0,00	11,00	9,00	20,00	5
16	Pauline Tomren	0,00	11,00	8,00	19,00	6
7	Johannes Gjerstad	0,00	3,00	6,00	9,00	7
14	Marianne Tomren	0,00	8,00	1,00	9,00	8
9	Ragnhild Hjelde	0,00	4,00	2,00	6,00	9
10	Marius André Jakobsen	0,00	4,00	0,00	4,00	10
15	Marit Elisabeth A. Jensen	0,00	3,00	1,00	4,00	11
6	Lars Vevle	0,00	0,00	2,00	2,00	12
8	Hans Albrecht Schæfer	0,00	2,00	0,00	2,00	13
11	Torill Elisabeth Revheim	0,00	2,00	0,00	2,00	14
13	Karl Åge Børtveit	0,00	1,00	1,00	2,00	15
12	Lilith Marena Tafjord Hidle	0,00	0,00	0,00	0,00	16

Namn på vallista: Framstegspartiet						
Talet på stemmesetlar: 1077						
Stemmetillegg på 25%						
Nr.	**Namnet på representanten**	**Stemmetillegg**	**Personstemmer**	**Slengarar**	**Rettingar totalt**	**Ny rangering**
1	Alf Terje Mortensen **	269,25	303,00	70,00	642,25	1
3	Henrik Øksnes **	269,25	104,00	38,00	411,25	2
2	Ellinor Therese Birkeland **	269,25	53,00	7,00	329,25	3
4	Siren Tyssebotn **	269,25	43,00	3,00	315,25	4
6	Kim Andre Hartveit **	0,00	136,00	11,00	147,00	5
5	Ragnar J Tyssebotn **	0,00	120,00	9,00	129,00	6
8	Sigmund Arve Faugstad **	0,00	89,00	30,00	119,00	7
7	Bjørn Kato Melchersen *	0,00	51,00	8,00	59,00	8
12	Roar Tysse *	0,00	35,00	2,00	37,00	9
32	John Tysse *	0,00	37,00	0,00	37,00	10
9	Linn Hjelmås *	0,00	31,00	5,00	36,00	11
10	Else Kari Birkeland Solberg *	0,00	30,00	4,00	34,00	12
11	Roger Merkesvik *	0,00	18,00	0,00	18,00	13
14	Gunnhild Mjøs Tyssebotn *	0,00	17,00	0,00	17,00	14
21	Georg Aasheim *	0,00	17,00	0,00	17,00	15
18	Kurt Rolland *	0,00	13,00	2,00	15,00	16
20	Kurt Ove Øksnes *	0,00	13,00	2,00	15,00	17
23	Tor Arne Monstad	0,00	15,00	0,00	15,00	18
15	Ida Hundhammer	0,00	13,00	0,00	13,00	19
13	Frode Fitjar	0,00	12,00	0,00	12,00	20
27	Trygve Fick	0,00	12,00	0,00	12,00	21
28	Unni Hundhammer	0,00	11,00	1,00	12,00	22
30	Arve Kalland	0,00	10,00	1,00	11,00	23
16	Elisabeth Rise Vorland	0,00	10,00	0,00	10,00	24
17	Gunn Olaug Tyssebotn	0,00	10,00	0,00	10,00	25
26	Jan-Terje Neset	0,00	10,00	0,00	10,00	26
29	Ingunn Askeland	0,00	8,00	1,00	9,00	27
24	Thomas Hjelmås	0,00	7,00	0,00	7,00	28
19	Sebastian Bjørnsønn Ludvigsen	0,00	6,00	0,00	6,00	29
31	Audun Lilletvedt	0,00	6,00	0,00	6,00	30
22	Kjell Magnar Mosevoll	0,00	5,00	0,00	5,00	31
25	Ivar Helge Bøttcher-Jordalen	0,00	2,00	0,00	2,00	32

E2.2 Valde representantar og vararepresentantar

Namn på vallista: Venstre		
Nr.:	**Namnet på representanten:**	**Fødselsår:**
1	Kjersti Ingolvsdotter Vevatne **	1970
2	Bjørn Tore Sund *	1969
3	Åshild Rød *	1973
4	Vidar Pedersen *	1964
5	Johannes Seim Mjelde *	1974
6	Ann Christin Reigstad	1966
7	Merete Gran Reigstad	1975
8	Christian Lampe	1958
9	Olaug Hartveit	1961
10	Kåre Stokken	1959
11	Magnhild Helene Tysse	1957
12	Torill Magnussen	1981
13	Arléne Mostraum Stokke	1993
14	Martin Reigstad	1996
15	Knut Mathisen	1968

Namn på vallista: Senterpartiet		
Nr.:	**Namnet på representanten:**	**Fødselsår:**
1	Lars Fjeldstad **	1993
2	Turid Bjørndal Njåstad **	1964
3	Johannes Haugland **	1954
4	Asgeir Presttun **	1999
5	Frode Flesland **	1963
6	Berit Ophus *	1960
7	Helge Valestrand Edvardsdal *	1986
8	Jostein Revheim *	1944
9	Jon Daltveit *	1947
10	Åge Ronny Langhelle *	1967
11	Tonje Kleppe Yddal *	1995
12	Kjellaug Hartveit *	1941
13	Anne-Mari Hannisdal *	1962
14	Rune Bøe	1951
15	Sissel Karin Veseth	1949
16	Eiliv Veseth	1946

Namn på vallista:	Kristeleg Folkeparti		
Nr.:	**Namnet på representanten:**		**Fødselsår:**
1	Jarle Skeidsvoll	**	1967
2	Bjarte Hammer Aarland	**	1977
3	Kari Laurhammer Mjøs	**	1961
4	Dag Sveinung Åsheim	*	1960
5	Jostein Fossmark	*	1973
6	Tom Sverre Tomren	*	1966
7	Elin Mosevoll	*	1975
8	Asta Mosevoll Solberg	*	1968
9	Vegard Askeland Mjelstad	*	1989
10	Ole Jan Aarvik		1975
11	Rut Elisabet Hovden Hanstveit		1971
12	Ingrid Skeidsvoll		1997
13	Magne Roald Vikne		1954
14	Eivind Lunde		1986
15	Anne Cecilie Skeidsvoll		1967
16	Hannah Solberg		1997
17	Kurt Sørås		1959

Namn på vallista:	Arbeidarpartiet		
Nr.:	**Namnet på representanten:**		**Fødselsår:**
1	Aud Rita Tveiten	**	1954
2	Johannes Myklebust Bysheim	**	1977
3	Øyvind Litland	**	1947
4	Jørgen Varden	**	1942
5	Alexander Thunestvedt	*	1994
6	Herdis Helle	*	1973
7	Arnstein Borge	*	1998
8	Evy Bysheim Pedersen	*	1962
9	Andrea Hartveit	*	1995
10	Geir Olsen	*	1959
11	Lars Bysheim	*	2000
12	Glenn Andre Vik		1990
13	Sigrid Monstad		1997
14	Roger Nese		1969
15	Wenche Fiskeseth		1946
16	Håkon Trovåg Hevrøy		1982

Nr.:	Namnet på representanten:	Fødselsår:
17	Nina May Bratholmen Nyheim	1958
18	Eivind Helland Marienborg	1984
19	Helge Olav Rolland	1973
20	Jakob Bysheim	2000
21	Sissel Margrethe Romslo	1954
22	Dagrun Stokke	1951
23	Tone Berg	1967
24	Atle Reidar Eide	1945
25	Hans Kvåle	1949

Namn på vallista: Høgre

Nr.:	Namnet på representanten:		Fødselsår:
1	Hjalti Heimir Gislason	**	1973
2	Aksel Mjøs	**	1964
3	Berit Moslett Borge	**	1960
4	Ole Johannes Mjøs	**	1963
5	Veronica Ahmer	*	1972
6	Sebastian Andre Haugland	*	1997
7	Jørund Vevle	*	1970
8	Ida Marie Tysse	*	1996
9	Ole Marius Tysse	*	1997
10	Ann-Christin Reime Fosse	*	1979
11	Katrine Ahmer	*	1973
12	Håvard Haga Kleiveland		1974
13	Per Erlend Heltne Andersen		1981
14	Nils Olav Sylta		1976
15	Bjørn Atle Losnegård		1949
16	Roald Reime Fosse		1974

Namn på vallista: SV - Sosialistisk Venstreparti

Nr.:	Namnet på representanten:		Fødselsår:
1	Tone Mjelde	**	1990
2	Elin Hege Brumer Bratvold Lona	**	1968
3	Roald Åge Kleppe	*	1950
4	Roy Håkon Jenssen	*	1987
5	Synne Thunestvedt	*	1988
6	Herborg Røskeland	*	1957

Nr.:	Namnet på representanten:		Fødselsår:
7	Aron Kamber Lona Altinpinar	*	1999
8	Grethe Blaaflat Holsen		1972
9	Inger Helene Kvifte		1965
10	Carina Storevik Mjøs		1983
11	Marianne Røskeland		1961
12	Linn Agate Blindheim Mæle		1979
13	Oluf Røsland		1976
14	Aud-Marit Rundhovde Jenssen		1993

Namn på vallista: Miljøpartiet Dei Grøne

Nr.:	Namnet på representanten:		Fødselsår:
1	Trude Tomren	**	1968
2	Yngve Bjørnseth Revheim	*	2000
3	Merete Birgitte Bortne	*	1968
4	Silje Midtbø Vevle	*	1988
5	Lillian Karin Bjørnseth	*	1968
6	Pauline Tomren		1999
7	Johannes Gjerstad		1965
8	Marianne Tomren		1997
9	Ragnhild Hjelde		1982
10	Marius André Jakobsen		1988
11	Marit Elisabeth A. Jensen		1961
12	Lars Vevle		1945
13	Hans Albrecht Schæfer		1952
14	Torill Elisabeth Revheim		1961
15	Karl Åge Børtveit		1964
16	Lilith Marena Tafjord Hidle		1983

Namn på vallista: Framstegspartiet

Nr.:	Namnet på representanten:		Fødselsår:
1	Alf Terje Mortensen	**	1980
2	Henrik Øksnes	**	2000
3	Ellinor Therese Birkeland	**	1972
4	Siren Tyssebotn	**	1975
5	Kim Andre Hartveit	**	1990
6	Ragnar J Tyssebotn	**	1949
7	Sigmund Arve Faugstad	**	1952

Nr.:	Namnet på representanten:		Fødselsår:
8	Bjørn Kato Melchersen	*	1974
9	Roar Tysse	*	1966
10	John Tysse	*	1948
11	Linn Hjelmås	*	1988
12	Else Kari Birkeland Solberg	*	1977
13	Roger Merkesvik	*	1964
14	Gunnhild Mjøs Tyssebotn	*	1979
15	Georg Aasheim	*	1988
16	Kurt Rolland	*	1967
17	Kurt Ove Øksnes	*	1970
18	Tor Arne Monstad		1949
19	Ida Hundhammer		1995
20	Frode Fitjar		1972
21	Trygve Fick		1953
22	Unni Hundhammer		1973
23	Arve Kalland		1962
24	Elisabeth Rise Vorland		1995
25	Gunn Olaug Tyssebotn		1980
26	Jan-Terje Neset		1980
27	Ingunn Askeland		1975
28	Thomas Hjelmås		1986
29	Sebastian Bjørnsønn Ludvigsen		1993
30	Audun Lilletvedt		1973
31	Kjell Magnar Mosevoll		1951
32	Ivar Helge Bøttcher-Jordalen		1960

Underskrifter:

Dato:

Leiar:

Andre medlemer:

Alf Tesdal Larsen

Bernt Mostell Borge.

Kjersti J. Vevatne

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
062/19	Heradsstyret	PS	16.10.2019

Saksbehandlar		ArkivsakID
Bente Skjerping		19/2278

Referatsaker og meldingar

Underliggjande saker:

Saksnummer	Tittel
1	Veileder om ikrafttredelses- og overgangsbestemmelser til ny kommunelov

"Referatsakene vert tekne til vitande."

Saksopplysningar:

DET KONGELIGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Veileder

Nr.	Vår ref	Dato
H-2451		28. juni 2019

Veileder om ikrafttredelses- og overgangsbestemmelser til ny kommunelov

Innhold

1. Innledning 2
2. Ikrafttredelse 3
   2.1 Ikrafttredelse høsten 2019 3
      2.1.1 Opphevelse 3
      2.1.2 Særlig om ikrafttredelse av ny lov i kommuner og fylkeskommuner som slås sammen fra 1. januar 3
   2.2 Ikrafttredelse 1. januar 2020 4
   2.3 Ikrafttredelse 1. november 2019 5
   2.4 Ikrafttredelse på et senere tidspunkt 5
3. Overgangsbestemmelser 5
   3.1 Om overgangsbestemmelsene i loven 5
      3.1.1 Overgangsregler for interkommunale styrer etter § 27 i kommuneloven av 1992 5
      3.1.2 Overgangsregler om internkontroll 6
   3.2 Forskrift om overgangsbestemmelser 6
      3.2.1 Forlenget funksjonstid for enkelte typer organer 6

Postadresse	Kontoradresse	Telefon*	Avdeling
Postboks 8112 Dep 0032 Oslo postmottak@kmd.dep.no	Akersg. 59 www.kmd.dep.no	22 24 90 90 Org no. 972 417 858	Kommunalavdelingen

3.2.2 Eierskapskontroll 6
3.2.3 Revisjon 7
3.2.4 Tilsyn 7
3.3 Andre forskrifter 7
3.3.1 Budsjett- og regnskapsforskriften 7
3.3.2 Garantiforskriften 8
3.3.3 KOSTRA-forskriften 8
4. Omdanning av eksisterende regionråd 8

1. Innledning

Stortinget vedtok i juni 2018 ny lov om kommuner og fylkeskommuner. Denne loven vil i denne veilederen bli omtalt som «kommuneloven (2018)» eller «den nye loven». Den nye loven vil avløse lov 25. september 1992 om kommuner og fylkeskommuner, som i denne veilederen vil bli omtalt som «kommuneloven (1992)» eller «dagens lov».

Siktemålet til denne veilederen er å gi informasjon om når de enkelte delene av den nye loven trer i kraft og hvilke overgangsregler som gjelder. Departementet mener det er hensiktsmessig å lage ett dokument som inneholder en samlet oversikt over dette, siden ikrafttredelsesbestemmelsene og overgangsreglene er å finne flere ulike steder.

Den nye kommunelovens sentrale forarbeider er kommunelovutvalgets utredning, *NOU 2016: 4 (Ny kommunelov)*, departementets lovforslag for Stortinget *Prop. 46 L (2017–2018*) og Kommunal- og forvaltningskomiteens innstilling til Stortinget i plenum, *Innst. 369 L (2017–2018)*. I tillegg foreligger det en såkalt inkurieproposisjon for å rette opp i utilsiktede feil og sikre nødvendig sammenheng i regelverket, se *Prop. 107 L (2018–2019).*

Den nye kommuneloven er en rammelov, slik også dagens lov er, og gjelder for all kommunal virksomhet. Loven gir regler om blant annet organisering, saksbehandling i folkevalgte organer, valg til folkevalgte organer, økonomiforvaltning og egenkontroll.

Å styrke det kommunale selvstyret har vært det viktigste målet med den nye loven. Derfor er det kommunale selvstyret nå uttrykkelig lovfestet i kommuneloven (2018) § 2-1. I tillegg er det eksplisitt nevnt i formålsparagrafen at loven skal fremme det kommunale selvstyret. Den nye loven inneholder også enkelte prinsipper for forholdet mellom nasjonale myndigheter og det kommunale selvstyret.

For oversiktens skyld har departementet utarbeidet et veiledende lovspeil. Dette følger som vedlegg til denne veilederen.

2. Ikrafttredelse

2.1 Ikrafttredelse høsten 2019

Mesteparten av den nye kommuneloven trer i kraft høsten 2019, jf. kgl. res nr. 2062 av 20. desember 2018. Dette gjelder kapitlene 1 til 13, 17 til 27 og 30 og 31. Dette handler om de generelle bestemmelsene i loven, bestemmelsene om folkevalgte og administrasjonen og bestemmelser om interkommunalt samarbeid. I tillegg handler det om egenkontroll i kommunene og statlig kontroll og tilsyn.

Mer presist er ikrafttredelsestidspunktet *fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019–2023*. Det betyr at loven trer i kraft på forskjellige tidspunkter i kommunene og fylkeskommunene, avhengig av når det enkelte kommunestyret og fylkestinget har sitt konstituerende møte etter valget.

Det betyr for eksempel at hvis kommunestyret i kommune X har konstituerende møte 15. oktober, vil mesteparten av loven tre i kraft 15. oktober i kommune X. Hvis kommunestyret i kommune Y har sitt konstituerende møte 20. oktober, vil mesteparten av loven tre i kraft 20. oktober i kommune Y.

Dette innebærer videre at det er gjeldende kommunelov § 17 som skal følges med hensyn til *innkalling* til det konstituerende møte i det enkelte kommunestyret og fylkestinget. Når møtet er satt, begynner den nye kommuneloven å virke. Da er det bestemmelsen om det konstituerende møtet i den nye loven (§ 7-1) som følges. § 7-1 andre ledd bestemmer at som første sak i det konstituerende møtet tar kommunestyret og fylkestinget stilling til om kommunestyrevalget eller fylkestingsvalget er gyldig. (Dette er ikke en endring fra gjeldende lov, som i § 17 nr. 2 sier det samme, men vi nevner det her for å markere at det er den nye loven som må følges fra tidspunktet den første saken i det konstituerende møtet holdes).

2.1.1 Opphevelse

Det følger av den nye loven § 31-1 at dagens lov oppheves fra samme tidspunkt som den nye gjelder fra. Det betyr at de bestemmelsene i kommuneloven (1992) som blir erstattet av tilsvarende eller lignende bestemmelser i kommuneloven (2018), oppheves fra og med det konstituerende møtet.

2.1.2 Særlig om ikrafttredelse av ny lov i kommuner og fylkeskommuner som slås sammen fra 1. januar

I kommuner og fylkeskommuner som slås sammen fra 1. januar 2020, skal kommunestyret eller fylkestinget i den nye kommunen eller fylkeskommunen kalles sammen til konstituerende møte innen utgangen av oktober måned 2019, jf. inndelingslovens § 27 første ledd. De nye kommunestyrene og fylkestingene kan fatte vedtak som gjelder den nye kommunen eller fylkeskommunen etter at de er konstituert, de trenger ikke vente med å fatte

vedtak til etter nyttår. De nye kommunestyrene og fylkestingene kan imidlertid ikke fatte vedtak som binder de eksisterende kommunene eller fylkeskommunene i deres siste driftsår.

Samtidig varer funksjonsperioden for kommunestyrene og fylkestingene i kommunene og fylkeskommunene som skal slås sammen inntil sammenslåingen trer i kraft, dvs. 1. januar 2020, jf. inndelingsloven § 27 andre ledd. Det følger av den samme bestemmelsen at de avtroppende kommunestyrene og fylkestingenes ansvar og fullmakter likevel er avgrenset til det som er nødvendig for å avslutte virksomheten i de eksisterende enhetene denne siste perioden.

Departementet legger til grunn at bestemmelsene om ikrafttredelse også gjelder for kommuner og fylkeskommuner som i forbindelse med sammenslåing skal opphøre å eksistere 1. januar 2020. Det betyr at den nye kommuneloven gjelder for virksomheten i disse kommunene og fylkeskommunene den siste perioden disse eksisterer.

Det vil riktignok ikke bli avholdt konstituerende møte i kommunestyret og fylkesting i disse kommunene og fylkeskommunene, derfor må ikrafttredelsesdatoen for disse kommunene anses å være den datoen hvor kommunestyret i den nye kommunen har sitt konstituerende møte. For eksempel hvis kommune X skal slå seg sammen med kommune Y og bli ny kommune Z, vil den nye loven tre i kraft for alle tre kommunene på det tidspunktet kommunestyret i Z kommune har sitt konstituerende møte høsten 2019.

2.2 Ikrafttredelse 1. januar 2020

Kapitlene 14 (økonomiforvaltning), 15 (selvkost), 16 (kommunenes og fylkeskommunenes rapportering til staten), 28 (statlig kontroll med kommuner og fylkeskommuner med økonomisk ubalanse) og 29 (utlegg og konkurs, betalingsinnstilling og statlig tilsynsnemnd) trer i kraft fra og med 1. januar 2020.

Forskrift 7. juni 2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv trer i kraft 1. januar 2020. Økonomiplanen for 2020–2023 og årsbudsjettet for 2020 skal imidlertid utarbeides og vedtas innen utgangen av 2019 i samsvar med reglene i den nye loven og ny forskrift, se punkt 3.3.1. Årsregnskapet for 2019 skal avlegges og vedtas innen 30. juni 2020 i samsvar med reglene i kommuneloven (1992) og dagens forskrifter, se punkt 3.3.1.

Departementet legger opp til at også øvrige forskrifter til lovens økonomibestemmelser trer i kraft fra 1. januar 2020. Dette gjelder forskrift om finans- og gjeldsforvaltning, forskrift om garantier, forskrift om beregning av selvkost, forskrift om rapportering til KOSTRA og forskrift om kommunalt rapporteringsregister (KOR). Disse forskriftene er fortsatt på høring.

Opphevelse

De bestemmelsene i kommuneloven (1992) som blir erstattet av økonomibestemmelsene i kommuneloven (2018), vil på sin side oppheves fra 1. januar 2020. Med

økonomibestemmelsene i kommuneloven (2018), menes altså kapitlene 14, 15, 16, 28 og 29.

2.3 Ikrafttredelse 1. november 2019

Den nye loven § 31-6 trer i kraft 1. november 2019. § 31-6 inneholder en rekke endringer i andre lover. Dette er i hovedsak redaksjonelle endringer for å sørge for korrekte henvisninger til den nye kommuneloven. Siden endringene er redaksjonelle, har ikke denne bestemmelsen særlig praktisk betydning for kommunene, men den nevnes her for ordens skyld.

2.4 Ikrafttredelse på et senere tidspunkt

Lovens kapittel 25 (internkontroll) vil tre i kraft på et senere tidspunkt, som ikke ennå er bestemt. Da Stortinget vedtok den nye loven ble det uttrykkelig sagt at de nye internkontrollbestemmelsene i kommuneloven i hovedsak skal erstatte internkontrollbestemmelser med kommuneplikter i særlovgivningen. Departementet har et forslag om dette på høring nå, som skal munne ut i et lovforslag for Stortinget. Når Stortinget har behandlet denne lovproposisjonen vil det også bli avklart når kapittel 25 kan tre i kraft.

3. Overgangsbestemmelser

3.1 Om overgangsbestemmelsene i loven

3.1.1 Overgangsregler for interkommunale styrer etter § 27 i kommuneloven av 1992

Den nye kommuneloven viderefører ikke den interkommunale samarbeidsmodellen som er hjemlet i dagens lov § 27, de såkalte § 27-samarbeidene. Den nye loven § 31-2 har derfor overgangsregler for § 27-samarbeidene. Bestemmelsen slår fast at § 27-samarbeid må omdannes til enten et interkommunalt politisk råd eller et kommunalt oppgavefellesskap senest fire år etter at den nye loven er trådt i kraft.

Dersom samarbeidet ikke er omdannet til en annen organisasjonsform eller er oppløst innen fire år etter at loven trer i kraft, skal samarbeidet anses som oppløst.

Departementet legger til grunn at 4-årsfristen starter å løpe på det tidspunktet den nye lovens kapitler om interkommunalt samarbeid trer i kraft, det vil si *fra og med det konstituerende møtet i det enkelte kommunestyret og fylkestinget ved oppstart av valgperioden 2019–2023*.

Dersom den nye loven trer i kraft på ulike tidspunkter i de aktuelle samarbeidskommunene, legger departementet til grunn at fristen regnes fra det seneste tidspunktet. Det betyr for eksempel at hvis samarbeidskommune X har konstituerende møte 15. oktober og samarbeidskommune Y har konstituerende møte 20. oktober, starter fristen å løpe 20. oktober. Dette vil trolig ikke være en særlig praktisk problemstilling, siden departementet antar at de fleste § 27-samarbeidene vil være omdannet eller oppløst i noe tid før fristen.

3.1.2 Overgangsregler om internkontroll

Siden det skal foretas en særlovgjennomgang av internkontrollbestemmelser, vil ikke den nye lovens bestemmelser om internkontroll bli satt i kraft nå, se punkt 2.4. Det er derfor tatt inn en overgangsbestemmelse om internkontroll i den nye loven § 31-2. Bestemmelsen gir i realiteten internkontrollkravet i kommuneloven av 1992 anvendelse frem til særlovgjennomgangen er foretatt. Kommunedirektøren har derfor plikt til å sørge for at administrasjonen er gjenstand for betryggende kontroll, og årsberetningen skal gjøre rede for tiltak for å sikre dette. Av bestemmelsen følger det også at et krav om å rapportere resultater fra statlig tilsyn til kommunestyret og fylkestinget skal gjelde før den nye lovens kapittel 25 trer i kraft.

3.2 Forskrift om overgangsbestemmelser

Forskrift 27. juni 2019 om overgangsbestemmelser til ny kommunelov (heretter «overgangsforskriften») gir noen nærmere overgangsbestemmelser. Disse omtales nedenfor.

3.2.1 Forlenget funksjonstid for enkelte typer organer

Enkelte typer folkevalgte organer videreføres ikke i den nye loven. Mest praktisk er *faste utvalg* og *komiteer*, som blir erstattet av *utvalg*. Det betyr at det rettslige grunnlaget for faste utvalg og komiteer oppheves samtidig med dagens kommunelov. Det vil likevel kunne være behov i kommunene for at enkelte av disse faste utvalgene og komiteene skal fungere i en viss tid etter det konstituerende møtet i kommunestyret. Dette vil også være den nye kommunelovens normalordning i tilfeller hvor nye medlemmer til disse organene ikke blir valgt i det konstituerende møtet, jf. § 7-1 femte ledd. Men § 7-1 femte ledd gjelder naturlig nok ikke for de folkevalgte organene som ikke er videreført i den nye loven.
På denne bakgrunnen bestemmer overgangsforskriften § 1 at de folkevalgte organene etter 1992-loven som ikke videreføres i den nye loven, vil kunne fungere fram til første årsskifte i den nye valgperioden, altså fram til 1. januar 2020.

Denne overgangsbestemmelsen vil være aktuell å benytte blant annet i kommuner som slås sammen fra 1. januar 2020, der kommunestyret og eventuelt underordnede organer opprettholdes ut 2019, for å avslutte virksomheten i kommunen.

Den samme overgangsregelen gjelder også for eldreråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

3.2.2 Eierskapskontroll

Eierskapskontroll blir med den nye loven en revisjonsoppgave, jf. § 24-2 første ledd. Det betyr at det kun er revisor som kan utføre eierskapskontroll. Etter dagens kommunelov kan også andre enn revisor utføre slik kontroll. Det er derfor behov for en overgangsregel for eierskapskontroller som blir bestilt etter gjeldende lov, men som ikke blir ferdigstilt før den nye loven er satt i kraft.

På denne bakgrunnen bestemmer overgangsforskriften § 2 at eierskapskontroller som bestilles med hjemmel i dagens kommunelov skal kunne ferdigstilles og sluttbehandles selv om det ikke er en revisor som utfører kontrollen. En eierskapskontroll vil i denne sammenhengen anses som bestilt når kontrollutvalget har truffet slikt vedtak.

3.2.3 Revisjon

I budsjett- og regnskapsforskriften § 11-2 er det bestemt at årsregnskapet for 2019 skal avlegges og vedtas i samsvar med kommuneloven 1992 og dagens regnskapsforskrift (forskrift 15. desember 2000 nr. 1424 om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommune), se også punkt 3.3.1.

Siden årsregnskapet skal avlegges og vedtas etter dagens regelverk, bør også revisjonen av regnskapet gjøres i samsvar med dagens regelverk.

På denne bakgrunnen bestemmer overgangsforskriften § 3 at revidering av årsregnskapene for regnskapsåret 2019 skal følge reglene i dagens revisjonsforskrift (forskrift 15. juni 2004 nr. 904 om revisjon i kommuner og fylkeskommuner mv.)

3.2.4 Tilsyn

Etter kommuneloven (1992) § 60 a skal statlig tilsyn med kommunens oppfyllelse av lovpålagte plikter skje etter reglene i kapittel 10 A i kommuneloven. Kommuneloven inneholder altså prosessregler der fylkesmannen eller annen tilsynsmyndighet fører tilsyn med kommuneplikter. I den nye kommuneloven er det endringer i bestemmelsene om kommunenes partsrettigheter og saksgangen der det er aktuelt å ilegge reaksjoner som et ledd i tilsynet. Det er derfor behov for en overgangsregel som regulerer tilsyn som blir satt i gang før den nye loven trer i kraft.

På denne bakgrunnen bestemmer overgangsforskriften § 4 at tilsyn som er igangsatt i en enkelt kommune eller fylkeskommune før kommuneloven (2018) trer i kraft, skal følge reglene i kommuneloven (1992) kapittel 10 A. Et tilsyn regnes som igangsatt når kommunen har fått varsel om tilsyn.

3.3 Andre forskrifter

3.3.1 Budsjett- og regnskapsforskriften

Forskrift 7. juni 2019 nr. 714 om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv (heretter «budsjett- og regnskapsforskriften») gjelder fra og med budsjett- og regnskapsåret 2020, jf. § 11-1. Dette innebærer at økonomiplanen for perioden 2020 til 2023 og årsbudsjettet for 2020 skal utarbeides og vedtas innen utgangen av 2019 i samsvar med reglene i kommuneloven (2018) og budsjett- og regnskapsforskriften, jf. budsjett- og regnskapsforskriften § 11-2 første ledd. Forskriften gjelder også for utarbeidelsen av årsregnskapet fra og med regnskapsåret 2020.

Årsregnskapet for 2019 skal imidlertid avlegges og vedtas i 2020 i samsvar med reglene i kommuneloven (1992) og forskrift 15. desember 2000 nr. 1424 om årsregnskap og årsberetning (for kommuner og fylkeskommuner) eller forskrift 24. august 2006 nr. 1033 om særbudsjett, særregnskap og årsberetning for kommunale og fylkeskommunale foretak. Dette følger av budsjett- og regnskapsforskriften § 11-2 andre ledd.

Kommuneloven (2018) § 14-8 og budsjett- og regnskapsforskriften kapittel 2 til 5, 8 og 10 gjelder tilsvarende for interkommunale styrer etter § 27 i kommuneloven (1992) som i medhold av kommuneloven (2018) § 31-2 første ledd ikke er omdannet til interkommunalt politisk råd eller kommunalt oppgavefellesskap, jf. budsjett og regnskapsforskriften § 11-2 tredje ledd.

3.3.2 Garantiforskriften

I forslag til forskrift om kommunale og fylkeskommunale garantier, som fortsatt er på høring, har departementet lagt opp til at kommuneloven 1992 § 51 og tilhørende forskrift 2. februar 2001 nr. 144 skal gjelde for garantivedtak som er truffet innen 31.12.2019 også hvis departementet behandler saken etter at den nye loven er trådt i kraft.

3.3.3 KOSTRA-forskriften

I forslag til forskrift om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner, som fortsatt er på høring, har departementet lagt opp til at rapporteringen for 2019 skal foretas i tråd med reglene i forskrift 15. desember 2000 nr. 1425 om rapportering fra kommuner og fylkeskommuner og forskrift 21. oktober 2010 nr. 1445 om rapportering fra interkommunale selskaper og kommunale og fylkeskommunale foretak som driver næringsvirksomhet. Dette betyr at regnskapsrapporteringen for 2019 skal følge den kontoplanen som er fastsatt i nevnte forskrifter, og at tjenesterapporteringen for 2019 skal foretas i tråd med det som er fastsatt i skjema for 2019.

4. Omdanning av eksisterende regionråd

Den nye loven kapittel 18 regulerer en ny form for interkommunalt samarbeid, som kalles interkommunalt politisk råd. Det fremgår av forarbeidene at dette er en samarbeidsmodell som er laget for samarbeid av typen politisk samarbeidsorgan, det som i dag gjerne kalles "regionråd" (se nærmere omtale av regionråd nedenfor).

I den nye loven § 31-2 er det en egen overgangsbestemmelse for samarbeid som i dag er organisert som § 27-samarbeid. Denne overgangsbestemmelsen gjelder for § 27-samarbeid uavhengig av samarbeidets innhold og karakter. Disse § 27-samarbeidene vil ha en 4-års frist til å omdanne seg. Mange "regionråd" som i dag er organisert som § 27-samarbeid, vil derfor omfattes av denne overgangsbestemmelsen. De som er omfattet av overgangsbestemmelsen må omdanne seg i løpet av fire år etter at loven trer i kraft.

En særskilt problemstilling som oppstår ved ikrafttredelsen av den nye loven, er om eksisterende regionråd som ikke er organisert som § 27-samarbeid plikter å organisere

virksomheten som interkommunalt politisk råd etter den nye loven kapittel 18 idet loven trer i kraft.

Departementet legger til grunn at interkommunalt samarbeid med det innhold som den nye loven § 18-1 regulerer, skal organiseres som et interkommunalt politisk råd etter lovens bestemmelser. Departementet antar at denne plikten også må gjelde for samarbeid som eksisterer ved lovens ikrafttredelse. Dersom samarbeidet lovlig skal kunne videreføres, skal samarbeidet altså omdannes og organiseres som et interkommunalt politisk råd etter kapittel 18.

Departementet viser ellers til Prop. 46 L (2017–2018) s. 176, hvor det heter at begrepet regionråd ikke har noe fast juridisk innhold. I sin alminnelighet dreier det seg om politiske samarbeid som deltakerkommunene har opprettet av eget tiltak, og som behandler generelle samfunnsspørsmål som går på tvers av kommunegrensene i det området regionrådet representerer.

Utdraget fra proposisjonen viser at det neppe lar seg gjøre kategorisk å legge til grunn at alle interkommunale samarbeid som i dag kaller seg "regionråd" eller som har et innhold som kan ligne på slike samarbeid, får plikt til å omdanne virksomheten til et interkommunalt politisk råd. Dette må bero på en tolkning av samarbeidets innhold sammenholdt med hva slags type samarbeid den nye loven § 18-1 tar sikte på å regulere.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
063/19	Heradsstyret	PS	16.10.2019

Saksbehandlar		ArkivsakID
Bente Skjerping		19/2247

Val av medlemmer og varamedlemmer til formannskapet for perioden 2019 - 2023

rundskriv-om-konstituerande-mote-i-kommunestyre-og-fylkest (1)
Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Rådmannen gjer ikkje framlegg i saka**.**

Saksopplysningar:
Saksopplysningar:

Bakgrunn
Heradsstyret skal velja medlemmer og varamedlemmer i formannskapet i det konstituerande møtet, jfr. ny kommunelov § 5-6. Formannskapet må ha minimum fem medlemmer og skal veljast for fire år (heile valperioden). Medlemmer og varamedlemmer skal veljast mellom medlemmene i heradsstyret. Valet vert halde som høvestalsval når minst ein medlem krev det, og elles som avtaleval. I siste perioden har formannskapet hatt 9 medlemmer.

Formannskapet skal gje innstilling til vedtak om økonomiplan, årsbudsjett og skattevedtak. Formannkskapet kan få tildelt vedtaksmynde i alle saker som ikkje heradsstyret avgjer sjølv, og ikkje anna følgjer av lov.

Avtaleval

Formannskapet skal veljast ved avtaleval dersom det ikkje vert kravd høvestalsval. Avtaleval krev samrøystes tilslutnad frå heradsstyret både for framlegg til kandidatar og til å ha avtaleval.

Det må leggjast fram ei innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer basert på prinsippet om representasjon i høve til talet på medlemmer i heradsstyret for kvart parti. Innstillinga skal splittast opp, slik at grupper og parti for kvar sine medlemmer og varamedlemmer. Ved avtaleval stiller kommunelova § 7-7, tredje ledd, krav om kjønnsmessig balanse i organet, d.v.s. skal organet ha fire medlemmer eller fleire, skal begge kjønn vera representert med minst 40%. Dette gjeld og for varamedllemmene samla.

Høvestalsval

Valet skjer på grunnlag av på førehand innleverte lister, jfr. ny kommunelov § 7-5. Berre parti eller grupper i heradsstyret kan stilla liste. Kvart parti/gruppering kan berre stilla eitt listeforslag. Kvar liste kan ha inntil dobbelt så mange ulike namn som det skal veljast medlemmer til organet.

Når det skal veljast 4 medlemmer eller fleire til eit utval, skal begge kjønn vera representert med minst 40% på listeframlegget. Ved val til organ som etter lova skal bestå av medlemmer i kommunestyret, skal denne regelen følgjast så langt det er råd. Det same gjeld for varamedlemmene.

Så langt det er mogeleg skal kvar liste tildelast så mange varamedlemmer som ho får medlemmer med tillegg av to, jfr. ny kommunelova § 7-6, siste ledd.

Listeframlegget bør ha ei overskrift som viser kva parti/gruppering som står bak forslaget, og skal vera underskrive av minst ein medlem av partiet/grupperinga som står bak listeframlegget. Ved fellesliste frå fleire parti skal minst ein representant for kvart parti/gruppering skriva under. Berre medlemmer i heradsstyret kan skriva på eit listeframlegg.

Møteleiar er ansvarleg for at dei innleverte listene er i samsvar med lovkrava, og at eventuelle manglar vert retta opp i samråd med dei som står bak listeframlegget før avrøysting.

Røysting

Røysting skjer skriftleg og det er høve til å røysta blankt. Det er ikkje høve til å føra opp kandidatar frå andre lister, og det er heller ikkje lov å stryka kandidatar eller endra rekkjefølgja på kandidatane på lista.

Mandatutrekninga foregår ved å dela røystetalet for kvar liste med 1, 2, 3, 4, 5 osv. Plassane i utvalet blir så fordelt til listene med dei største kvotientane.

Sjå elles meir om rettleiing om val til folkevalde organ i vedlagde Rundskriv H-4/19 frå departementet.

Vurdering
Rådmannen har ikkje merknader til saka.

Konklusjon
Saka vert lagt fram for heradsstyret for val av nytt formannskap.

DET KONGELEGE KOMMUNAL- OG MODERNISERINGSDEPARTEMENT

Rundskriv

Kommunane
Fylkeskommunane
Fylkesmennene

Nr.	Vår ref	Dato
H-4/19		28. juni 2019

Rundskriv om konstituerande møte i kommunestyre og fylkesting – rettleiing om val til folkevalde organ med meir

Innhald

1. Innleiing 2
2. Nærare om det konstituerande møtet 4
   - 2.1 Innkalling 4
   - 2.2 Kva for val skal eller bør gjerast 4
   - 2.3 Kva for organ skal eller kan kommunen opprette? 5
   - 2.4 Når trer dei ulike organa i funksjon? 6
   - 2.5 Kven er folkevalde? 7
3. Val av ordførar og varaordførar 7
4. Val til folkevalde organ i kommunen 8
   - 4.1 Formannskapet 8
   - 4.2 Kontrollutval 8
   - 4.3 Utval 9
   - 4.4 Kommunestyrekomitear 10
   - 4.5 Kommunale føretak 11
   - 4.6 Val til organ i interkommunale samarbeid etter kommunelova 11
   - 4.6.1 Interkommunale politiske råd 11
   - 4.6.2 Kommunalt oppgåvefellesskap 12
   - 4.7 Andre organ 12

Postadresse
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo
postmottak@kmd.dep.no

Kontoradresse
Akersg. 59

www.kmd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org no.
972 417 858

Avdeling
Kommunalavdelinga

4.7.1 Partsamansette utval 12
4.7.2 Medverknadsorgan 13
4.7.3 Kommunedelsutval 14
5. Om val av kommuneråd og parlamentarisk styreform 14
5.1 Aktuelle lovreglar 14
5.2 Val av kommuneråd 14
5.2.1 Valtidspunkt 14
5.2.2 Skifte av kommuneråd i valperioden 15
5.2.3 Uttreden frå andre verv medan ein er medlem av kommunerådet 15
5.3 Utpeiking av kommunerådsleiar og medlemer av kommunerådet 16
5.4 Fråtreding frå kommunerådet 16
6. Kven kan og kven kan ikkje veljast til folkevalde organ 17
6.1 Kven kan veljast 17
6.2 Kven kan ikkje veljast 18
7. Korleis velje medlemer til folkevalde organ 19
7.1 Kva metode skal nyttas 19
7.2 Avtaleval 19
7.3 Forholdsval 20
7.3.1 Listeframlegg 20
7.3.2 Sjølve valet 22
7.4 Fleirtalsval 24
8. Uttreden, fritak, supsensjon m.m. 24
8.1 Uttreden 24
8.2 Fritak 24
8.3 Suspensjon 25
8.4 Avgjerder om å ta vervet frå ordføraren 26
9. Opprykk, nyval og suppleringsval 26
9.1 Opprykk og innkalling av varamedlem 26
9.2 Val av settemedlem 27
9.3 Opprykk og nyval 27
9.4 Suppleringsval 28
10. Verknader av at eit organ som ikkje er lovleg samansett gjer vedtak 28
11. Møteoffentlegheit i folkevalde organ 29
12. Val og konstituering av nytt kommunestyre ved samanslåing av kommunar 30

1. Innleiing

I haust er det val til nye kommunestyre og fylkesting. Når valet er gjennomført er det avklart kven som er nye medlemer til kommunestyret og fylkestinget. Etter valet skal dei nye kommunestyra og fylkestinga konstituera seg. I det konstituerande møtet vel kommunestyret og fylkestinget ein rekke medlemer til ulike folkevalde organ. I denne rettleiaren vil departementet forklara nærare om alle føresegn som gjeld valet av medlemer og kven som

kan veljast. Departementet vil også seie noko om andre relevante føresegn som blant anna kva som skjer dersom ein medlem trer ut av eit organ.

Kommunelova inneheld ei rekke føresegner om folkevalde organ og kva som skal skje i kommunen og fylkeskommunen etter valdagen. Den nye kommunelova (lov 22. juni 2018 nr. 83 om kommuner og fylkeskommuner) trer i kraft i det konstituerande møte i kvar einskild kommune og fylkeskommune. Den nye lova gjeld for dei vala som skal gjerast og for dei ulike organa som skal opprettast i møtet. Lova liknar den gamle frå 1992 når det gjeld val til folkevalde organ, men det er gjort nokre endringar i den nye lova som kommunane og fylkeskommunane bør merke seg. Lova har også nokre supplerande forskrifter som er viktig å merke seg ved val av folkevalde organ. Dette er forskrift om medverknadsordningar 17. juni 2019 nr. 727 og forskrift om overgangsføresegner til ny kommunelov 27. juni 2019.

Departementet minner for ordens skyld om at sjølve valet til kommunestyret, medrekna kven som er valbare til kommunestyret, er regulert av vallova. Det som skjer etter valdagen, medrekna val til andre folkevalde organ enn kommunestyret, er regulert i kommunelova. Her er ei tidslinje som viser rekkefølja og kva føresegn som gjeld kva:

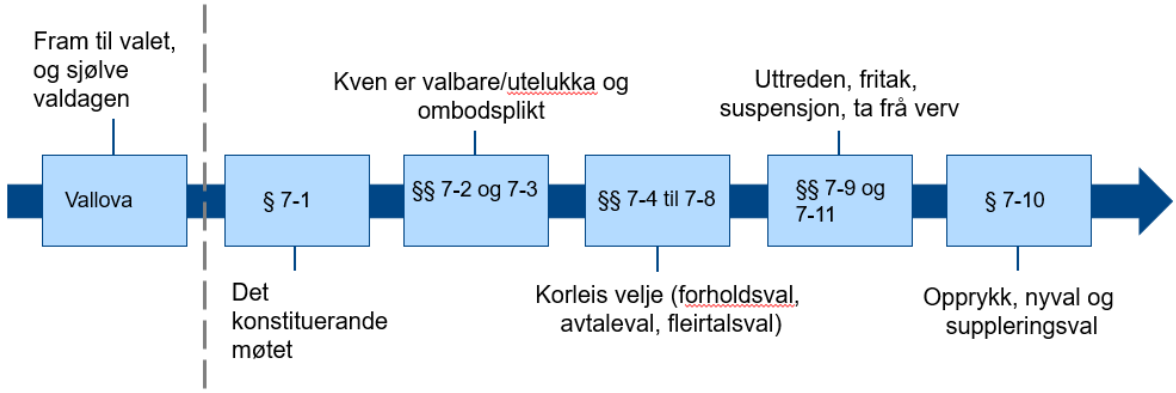

I tillegg til å velje medlemer til organa, er det også ei rekke andre saker det nye kommunestyret og fylkestinget bør gjere i starten av ein valperiode. Dette er saker som ikkje blir særleg omtala i dette rundskrivet, men som nemnast fordi det er viktig at kommunane og fylkeskommunane er merksame på dei. For det første skal kommunestyret vedta eit reglement for delegering og innstilling innan 31. desember året etter at kommunestyret og fylkestinget vart konstituert, jf. kommunelova § 5-14. Etter § 5-13 første ledd skal også nesten alle folkevalde organ ha eit reglement som seier noko om blant anna organets verkeområde, myndigheit og perioden organet er oppretta for. Kommunestyret og fylkestinget kan også etter § 11-12 fastsetje eit reglement med nærare føresegner om sakshandsaminga i folkevalde organ.

Kommunestyret og fylkestinget skal også gje forskrifter om vilkår som gjeld dei einskilde folkevalde personane. Dette gjeld forskrift om erstatning for tapt inntekt etter § 8-3, godtgjersle for arbeidet som folkevald etter § 8-4 og permisjonar etter § 8-10.

Når teksten i dette rundskrivet viser til kommune, kommunestyret osv., så skal det også innebera fylkeskommune, fylkesting osv. med mindre noko anna er presisert. Rundskrivet vil også vise til "folkevalde organ", og dette er meint å gjelde både folkevalde organ etter § 5-1 og andre kommunale organ etter § 5-2 så lenge det ikkje er presisert noko anna.

2. Nærare om det konstituerande møtet

2.1 Innkalling

Dei nyvalde kommunestyra skal kome saman til konstituerande møte innan utgangen av oktober, jf. gjeldande kommunelov § 17 og ny kommunelov § 7-1 første ledd. Det er først når det konstituerande møtet er satt, at den nye kommunelova trer i kraft.Det er den sittande ordføraren som kallar inn til det konstituerande møtet, og som leiar møtet fram til det er vald ny ordførar. Møtet skal kallast inn med minst 14 dagars varsel, og minst 2/3 av medlemene må vere til stade for at det nyvalde kommunestyret skal kunne gjere vedtak.

Som første sak skal kommunestyret avgjere om kommunestyrevalet er gyldig. Dette følgjer av vallova § 13-4 første ledd. Har kommunen halde direkte val til kommunedelsutval, avgjer kommunestyret også om dette er gyldig før ein gjer andre val.

2.2 Kva for val skal eller bør gjerast

I det konstituerande møtet skal kommunestyret velje:

- formannskap
- ordførar og varaordførar
- kontrollutval

I det konstituerande møte skal fylkestinget velje:

- fylkesutval
- fylkesordførar og varaordførar
- kontrollutval

Nytteomsyn taler for at ein følgjer rekkefølgja i lista over. Det blir då lettare å sikre seg at reglane om at ordførar og varaordførar må vere medlem av formannskapet, og at ein medlem av kontrollutvalet ikkje kan vere medlem av formannskapet blir følgd.

Val av eit eventuelt kommuneråd skal òg finne stad i det konstituerande møtet ved vidareføring av parlamentarisk styringsform, jf. kommunelova § 10-4 andre ledd.

Val av andre folkevalde organ i kommunen og leiarar i organa bør i følgje lova § 7-1 tredje ledd andre punktum òg haldast i det konstituerande møtet. Det er ikkje noko krav at desse vala blir gjennomført i dette møtet, men dei eksisterande organa vil ikkje gjelde lenger enn nyttår, sjå punkt 2.4 under og § 7-1 femte ledd.

2.3 Kva for organ skal eller kan kommunen opprette?

I den nye kommunelova er det i § 5-1 andre ledd og § 5-2 andre ledd nemnd kva for organ kommunen kan opprette som del av den politiske organiseringa i kommunen. Det er berre lov til å opprette dei organa som er nemnd, jf. § 5-1 første ledd og § 5-2 første ledd. Nokre av organa er kommunen pliktige til å opprette, som for eksempel formannskap, kontrollutval, partsamansette utval og medverknadsråda nemnd i § 5-2 andre ledd bokstav e.

Dei to paragrafane handlar om høvesvis "folkevalde organ" og "andre kommunale organ", men reglane er stort sett dei same, og begge typar organ må for eksempel følgje alle sakshandsamingsreglane i kapittel 11 i lova.

Dette er lista over dei folkevalde organa kommunen kan opprette:

a) kommunestyre og fylkesting
b) formannskap og fylkesutval
c) kommuneråd og fylkesråd
d) utval, inkludert kommunedelsutval og kontrollutval
e) arbeidsutval
f) felles, folkevald nemnd i vertskommunesamarbeid
g) kommunestyre- og fylkestingskomitear
h) styret for deler av den kommunale eller fylkeskommunale verksemda i parlamentarisk styrte kommunar eller fylkeskommunar
i) representantskap og andre styringsorgan for eit interkommunalt politisk råd
j) representantskap for eit kommunalt oppgåvefellesskap
k) eit kommunalt eller fylkeskommunalt folkevald organ med heimel i særlov

Etter § 5-1 tredje ledd må organa som er nemnde i bokstavane a til d og g ha den nemninga som er nytta om organet i lista i namnet sitt. Det betyr at alle utval i kommunen skal heite noko med utval, for eksempel planutval og oppvekstutval.

Dette er dei organa som er "andre kommunale organ" etter § 5-2:

a) partssamansette utval
b) styret for ein institusjon
c) underordna styringsorgan for eit kommunalt oppgåvefellesskap
d) styret for eit kommunalt eller fylkeskommunalt føretak

e) eldreråd, råd for personar med funksjonsnedsetjing og ungdomsråd eller anna medverknadsorgan for ungdom.

2.4 Når trer dei ulike organa i funksjon?

Etter § 7-1 fjerde ledd trer kommunestyret, fylkestinget, formannskapet og fylkesutvalet i funksjon frå det konstituerande møtet. Dei andre folkevalde organa, ordførar og varaordførar trer i funksjon straks dei er vald.

Dersom det ikkje blir vald nye medlemer til eit folkevald organ i det konstituerande møtet, skal funksjonstida til dei sittande medlemene utvidast til det blir vald nye medlemer. Dette gjeld likevel berre til første årsskifte i den nye perioden, jf. § 7-1 femte ledd. I denne perioden gjeld den gamle kommunelova for dei organa som har sitt rettslege grunnlag i kommunelova (1992) og som ikkje blir ført vidare, jf. forskrift om overgangføresegner til ny kommunelov 27. juni 2019 § 1 første ledd første punktum. Dette gjeld særleg faste utval og komitear. Føresegna i § 7-1 femte ledd er ny i den nye lova, og inneber at kommunen har fått ein frist til å velje medlemer for at organet ikkje skal tre ut av funksjon.

Eit kommuneråd som peikas ut etter reglane i § 10-5 trer i funksjon frå sitt eige konstituerande møte. For kommune- og fylkesråd som skal veljast etter § 10-4 gjeld hovudregelen i § 7-1 fjerde ledd.

Råd for eldre, råd for personar med funksjonsnedsetjing og råd for ungdom trer i funksjon straks dei er vald. Dersom råda ikkje blir vald på det konstituerande møtet, så skal funksjonstida til dei sittande medlemene utvidast. Det følgjer av forskrift om overgangsføresegner § 1 andre punktum:

> "Ny kommunelov § 7-1 femte ledd vil fram til første årsskifte i valgperioden 2019–2023 også gjelde for eldreråd valgt etter lov om kommunale og fylkeskommunale eldreråd og råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne etter lov om råd eller anna representasjonsordning i kommunar og fylkeskommunar for menneske med nedsett funksjonsevne m.m."

I kommunar som slås saman frå 1. jaunar 2020, skal dei nyvalde kommunestyra kome saman til konstituerande møte innan utgangen av oktober, og det konstituerande møtet skal følgje reglane i kommunelova § 7-1 første til fjerde ledd. Kommunestyret kan fatte vedtak som gjeld den nye kommunen etter at det er konstituert, og treng ikkje vente til årsskiftet. Det same gjeld for andre folkevalde organ etter at dei er vald. Myndigheita til dei folkevalde organa i den nye kommunen gjeld den nye einiga, og dei kan ikkje fatte vedtak som bind dei eksisterande eieningane i deira siste driftsår

2.5 Kven er folkevalde?

I kommunelova § 5-1 fjerde ledd bokstav a til e er det gjeve ein definisjon av kven som skal reknast som folkevalde personar i kommunelova si forstand. Det er nytt at lova regulerer kven som er folkevalde. Lovfestinga er meint som ei stadfesting av gjeldande rett og praksis, og er gjort for å klargjøre moglege tvilstilfellar.

For det første er medlemer av kommunestyret og fylkestinget folkevalde. Det same gjeld medlemer i kommunedelsutval som er vald etter føresegnene i § 5-8. Begge desse gruppene er direkte vald av innbyggarane, og skal naturlegvis vere folkevalde.

Vidare er det slik at alle medlemer av folkevalde eller andre kommunale organ som er vald av eit anna organ, skal reknast som folkevalde. Det betyr at medlemer av utval, kommunedelsutval, representantskap, medverknadsråd og styrer som er vald av kommunestyret skal vere folkevald. Dette gjelder også der personen ikkje er medlem av kommunestyret. Personer som er folkevalde, men ikkje er medlem av kommunestyret blir nokre gonger kalla "indirekte folkevalde". Det er likevel viktig å hugse på at dei er folkevalde på lik linje med medlemene i kommunestyret som er direkte vald av innbyggarane.

Det skjer at personar som er tilsett i kommunen blir vald inn i folkevalde organ. Dersom dei er vald inn av eit folkevald organ, eller på anna måte er omfatta av definisjonen i § 5-1, så er dei folkevalde personar med dei rettane og plikta som følgjer med. Det er da viktig å vere merksam på føresegnene om ugildheit i § 11-10 andre ledd.

Det er også nokre særlege føresegner for parlamentarisk styrde kommunar. Dersom det er kommunestyret som vel medlemene i kommunerådet etter § 10-4, så følgjer det av definisjonen i § 5-1 fjerde ledd bokstav b at medlemene i kommunerådet ogsås skal reknast som folkevalde. I dei tilfella kor ordføraren peikar ut ein kommunerådsleiar som sjølv set saman rådet og nemnar opp dei andre medlemane i rådet, så slår § 5-1 fjerde ledd bokstav d og e fast at leiaren og medlemene og er folkevalde personar.

Medlemer av eit folkevald eller anna kommunalt organ som er vald av dei *tilsette,* skal ikkje reknast som folkevalde personar. Dette gjeld for eksempel medlemer vald av dei tilsette til styret i eit kommunalt føretak vald etter § 9-6 og medlemer av partsamansette utval vald av dei tilsette etter § 5-11 andre ledd.

3. Val av ordførar og varaordførar

Val av ordførar og varaordførar blir regulert av kommunelova § 6-2 og reglane om fleirtalsval i § 7-8. Kommunestyret vel sjølv ordførar og varaordførar i det konstituerande møtet, jf. § 7-1 tredje ledd.

Ordførar og varaordførar skal veljast for *heile* valperioden, jf. § 6-2 andre ledd andre punktum. Det er altså ikkje lov at to kandidatar deler på vervet med ein periode på to år kvar.

Dei som er valbare til verva som ordførar og varaordførar er berre dei *faste* medlemene av formannskapet. I kommunar med parlamentarisk styreform, er det berre faste medlemer av kommunestyret som er valbare til verva som ordførar og varaordførar.

4. Val til folkevalde organ i kommunen

4.1 Formannskapet

Føresegnene om formannskap står i § 5-6. Dei gjeld ikkje for kommunar med parlamentarisk styreform ettersom dei ikkje skal ha noko formannskap, og ei omtale av val av kommuneråd er tatt inn i kapittel 5 i rundskrivet.

Formannskapet må ha minst fem medlemer, og det er kommunestyret sjølv som vel medlemene, jf. § 5-6 første ledd første punktum. Medlemene og varamedlemene i formannskapet må vere faste medlemer av kommunestyret, og er valde for fire år av gongen. Dette inneber at kommunestyret ikkje kan omorganisere eller gjere nyval av formannskapet i løpet av ein valperiode. Eit formannskap kan opprette et arbeidsutval, som må vere samansatt av medlemer frå formannskapet, jf. § 5-6 tredje ledd.

Medlemene skal veljast på vanleg måte, det vil seie at det skal vere avtaleval så lenge det ikkje er minst ein medlem som krev forholdsval, sjå kapittel 7 om valmåtane.

4.2 Kontrollutval

Etter § 23-1 første ledd vel kommunestyret sjølv eit kontrollutval som på vegner av kommunestyret skal føre laupande kontroll med forvaltninga i kommunen. Kommunestyret vel også sjølv leiar og nestleiar i kontrollutvalet.

Etter § 23-1 andre ledd skal kontrollutvalet ha minst fem medlemer. Dette er ein auke i det lågaste talet på medlemer samanlikna med dagens lov. Minst ein av medlemene i utvalet skal veljast mellom medlemene av kommunestyret. I den nye lova er det også tatt inn ei føresegn om at leiaren ikkje kan vere medlem av same parti eller same gruppe som ordføraren i kommunen.

Dei vanlege krava til valbarheit i § 7-2 og kven som er utelukka etter § 7-3 gjeld også for kontrollutval. I § 23-1 tredje ledd bokstav a-h er det særlege reglar om kven som ikkje kan veljast til kontrollutvalet. Dette er:

- ordførar og varaordførar
- medlemer og varamedlemer av formannskapet
- medlemer og varamedlemer av folkevald organ med myndigheit til ta avgjerd (merk at medlemer og varamedlemer av kommunestyret likevel er valbare)
- medlemer av kommuneråd
- medlemer og varamedlemer av kommunestyrekomité.

- tilsette i den aktuelle kommunen
- personar som har ei leiande stilling eller som er medlem eller varamedlem av styret eller bedriftsforsamlinga, i eit selskap som kommunen har eigarinteresser i
- personar som har ei leiande stilling, eller som er medlem eller varamedlem av styret i eit interkommunalt politisk råd eller eit kommunalt oppgåvefellesskap.

Det nedste punktet er nytt i lova, og gjeld dei tilfella der representantskapa i eit slikt interkommunalt samarbeid har oppretta eit underordna styringsorgan etter høvesvis § 18-3 fjerde ledd og § 19-3 femte ledd. Dersom eit slik organ i realiteten er eit "styre" med dei oppgåvene og myndigheit som normalt ligg til eit styre i eit selskap, så kan medlemene og varamedlemene i dette organet ikkje veljast til kontrollutvalet.

Som det går fram av lista, fører den nye lova vidare at ein person som er tilsett i kommunen ikkje kan veljast til kontrollutvalet, og dette gjeld uavhengig av kva brøk vedkomande er tilsett i. Bakgrunnen for dette er omsynet til å sikre at kontrollutvalet og medlemene skal vere uavhengig og utan bindingar til kommunen. Dessutan vil ein hindre at medlemer av kontrollutvalet får saker til handsaming som gjeld dei sjølve eller verksemda der dei er tilsette.

Kommunestyret kan når som helst halde nyval av medlemene i kontrollutvalet, jf. kommunelova § 23-1 fjerde ledd. I motsetnad til det som gjeld for utval, kan kommunestyret ikkje vedta å legge ned kontrollutvalet i valperioden. Kontrollutval er eit lovpålagd organ.

Utvalet sine oppgåver er nærare omhandla i kapittel 23 i kommunelova og forskrift om kontrollutval og revisjon, fastsett av departementet 17. juni 2019.

4.3 Utval

Kommunelova har i § 5-7 føresegner om "utval" som folkevald organ. Utval i den nye lova skal omfatta det som tidlegare har vore definert som faste utval eller komitear, og kommunane har ein stor grad av fridom til å avgjere kva utval som skal opprettast, kva arbeidsoppgåver dei skal ha, og kor lenge utvalet skal vere i funksjon.

Det er kommunestyret som opprettar eit utval, og fastset kva saker utvalet skal handsame. Eit utval kan få myndigheit til å ta avgjerder så lenge ikkje anna følgjer av lov, men eit utval kan også berre få utgreiingsoppgåver eller ein innstillingsrett. Utvala kan også vere oppretta for ei konkret sak, berre vere i funksjon ein viss periode, eller dei kan vere varige og vere i funksjon heile valperioden.

Det er kommunestyret sjølv som vel medlemer og varamedlemer til utvala, og det er også kommunestyret som vel leiar og nestleiar. Medlemene kan veljast anten ved avtaleval eller forholdsval, og leiar og nestleiar veljast ved fleirtalsval, sjå kapittel 7.

Utval kan sjølv opprette arbeidsutval som må bestå av medlemer av utvalet, jf. § 5-7 tredje ledd. Eit kommunedelsutval kan velje andre medlemer til arbeidsutvalet sitt enn dei som er medlemer av kommunedelsutvalet.

Dersom utvalet har fått myndigheit til å gjere vedtak, så kan utvalet delegere denne myndigheita til leiaren eller til eit arbeidsutval. Det gjeld likevel berre saker som ikkje har prinsipiell tyding, sjå § 5-7 fjerde ledd. Kommunestyret kan likevel fastsetje at det ikkje er høve til å gjere ei slik delegering.

Kommunestyret har etter § 5-7 femte ledd ein rett til når som helst å omorganisere eller legge ned eit utval, og det vil seie at kommunestyret når som helst kan gjera eit nytt val av alle medlemene i utvalet. Når utvalet er oppretta og medlemene er vald, så kan ikkje kommunestyret gjere andre endringar i samansetninga enn å gjere eit fullstendig nyval av utvalet, og kommunestyret kan derfor ikkje byte ut berre ein medlem.

4.4 Kommunestyrekomitear

Det har etter kvart blitt meir vanleg å dele kommunestyret inn i komitear som førebur saker og innstiller til det øvste organet. Slike ”reine” komitear – utan avgjerdsmyndigheit og utan kompetanse til å sende ei sak tilbake til administrasjonen – er regulert i kommunelova § 5-9 om kommunestyrekomitear. Her er også valet av medlemer uttømmande regulert.

Kommunestyret avgjer sjølv om slike komitear skal opprettast, og fastset kor mange medlemer den einskilde komiteen skal ha, og det må vere minst tre medlemer i kvar komité. Komiteane kan ikkje ha avgjerdsmyndigheit, men berre ha myndigheit til å gje ei innstilling i saker som skal avgjerast av kommunestyret.

I utgangspunktet er alle medlemene av kommunestyret valbare til komiteane. Kommunestyremedlem som òg er medlem av kontrollutvalet er likevel utelukka frå val, jf. kommunelova § 23-1 tredje ledd om at ein komitemedlem ikkje kan veljast til kontrollutvalet. Kommunestyret kan sjølv vedta at ordføraren skal vere fritatt frå val.

Val til komiteane skjer på grunnlag av ei innstilling frå eit valutval, jf. § 5-9 tredje ledd. I motsetnad til det som gjeld elles ved avtaleval, er det tilstrekkeleg med alminneleg fleirtal for å rekne valet som gjennomført. Det er såleis ikkje noko krav om samrøystes oppslutning i kommunestyret.

Innstillinga frå valutvalet skal innehalde så mange namn som talet på medlemer i den einskilde komiteen, med opplysning om kva gruppe medlemen representerer. I tillegg kan innstillinga innehalde så mange varamedlemer som svarer til talet på medlemer kvar gruppe skal ha, med tillegg av to. Det er berre varamedlemer til kommunestyret som er valbare som varamedlemer til komiteane.

Når det gjeld krava til kjønnsbalanse, fastset kommunelova i § 5-9 fjerde ledd at komiteane skal setjas saman etter den same kjønnsmessige samansetninga som det veljande organet har. Val til alle komitear må derfor skje samla. Regelen inneber at dersom det for eksempel er 40 prosent kvinner og 60 prosent menn i kommunestyret, skal dette fordelingstalet leggast til grunn ved valet til den einskilde komiteen. Den same fordelinga skal leggast til grunn når det gjeld val av varamedlemer.

Dersom ein medlem av kommunestyret trer endeleg ut, skal vedkomande varamedlem tre inn, ikkje berre i den ledige plassen i kommunestyret, men òg automatisk inn i den komiteen der den som tredde ut var medlem.

Kommunestyret kan når som helst omorganisere eller legge ned komiteane. Komiteane kan også sjølve opprette arbeidsutval med medlemer av komiteen, om ikkje kommunestyret har bestemt noko anna, jf. § 5-9 sjette ledd.

4.5 Kommunale føretak

Det er kommunestyret sjølv som avgjer om det skal opprettast eit kommunalt føretak. Det er eit styre som leiar føretaket. Det er kommunestyret sjølv som vel leiar, nestleiar og dei andre medlemene av styret i føretaket, jf. § 9-5 første ledd. Kommunestyret kan når som helst gjere nyval av dei styremedlemene kommunestyret sjølv har vald.

I tillegg til styremedlemene som kommunestyret vel, så heiter det i § 9-6 første ledd at eit fleirtal av dei tilsette i føretaket kan krevje at inntil 1/5 av styremedlemene skal veljast av og blant dei tilsette. Kongen kan gje forskrift om blant anna gjennomføringa av valet og korleis tal på tilsette skal reknast, men det er ikkje fastsett noka forskrift.

Vervet som styremedlem i eit kommunalt føretak har nokre særlege føresegner i § 9-7 som avvik frå dei vanlege reglane om folkevalde verv og medlemskap i folkevalde organ. I motsetnad til det som elles gjeld, er valperioden for styremedlemer to år så lenge det ikkje er bestemt noko anna i vedtektene i føretaket. Ein styremedlem kan også tre ut av styret før valperioden er over dersom det ligg føre særlege grunnar. Dette er eit avvik frå ombodsplikten i § 8-1 og andre føresegner om å tre ut frå folkevalde verv i § 7-9.

4.6 Val til organ i interkommunale samarbeid etter kommunelova

4.6.1 Interkommunale politiske råd

Eit interkommunalt politisk råd skal etter § 18-3 ha eit representantskap som øvste organ, og representantskapet kan også sjølv velje å opprette andre organ til styring av rådet. Medlemene til dei ulike organa i rådet blir regulert av dei allmenne føresegnene i kapittel 7, men det er nokre særreglar ein må hugse på.

Medlemene til representantskapet skal veljast av kommunestyret i kvar kommune, jf. § 18-3 første ledd. Dersom selskapsavtalen ikkje seier noko anna, er det representantskapet sjølv som vel leiar og nestleiar. Representantskapet kan velje at vervet som leiar og nestleiar skal gå på omgang mellom deltakarane i rådet. Det er representantskapet sjølv som vel leiar, nestleiar og andre medlemer av eventuelle andre styringsorgan i rådet, jf. § 18-3 fjerde ledd

For kommunar med parlamentarisk styreform er det nokre eigne valreglar i § 18-3 første og andre ledd. Første ledd slår fast at det også kan veljast medlemer av kommunerådet, og dette er derfor eit unntak frå § 10-2 tredje ledd om at medlemer av kommuneråd skal tre ut av alle andre kommunale verv i perioden vedkomande er medlem av kommunerådet. Vidare slår § 18-3 andre ledd fast at kommunestyret kan gje kommunerådet myndigheit til å velje representantskapsmedlem. Så lenge kommunestyret ikkje har bestemt noko anna, kan kommunerådet delegere denne myndigheita vidare til ein einskild medlem av kommunerådet.

Medlemene i representantskapet blir vald for fire år av gongen dersom ikkje samarbeidsavtalen seier noko anna, sjå § 18-3 tredje ledd. Den einskilde deltakaren (kommunen) kan når som helst byte ut medlemene og varamedlemene dei sjølv har vald, og nye medlemer skal da veljast for resten av valperioden.

4.6.2 Kommunalt oppgåvefellesskap

Eit kommunalt oppgåvefellesskap skal også ha eit representantskap som øvste organ, jf. § 19-3. Representantskapet har myndigheit til å opprette andre organ til styring av oppgåvefellesskapet, jf. § 19-3 femte ledd.

Reglane om å velje medlemer til representantskapet og andre styringsorgan i kommunalt oppgåvefellesskap er i stor grad dei same som for organa i interkommunale politiske råd som er omtala ovanfor. Dette gjeld blant anna kven som skal velje medlemene, sjå § 19-3 første og andre ledd, og at dei vanlege reglane i § 7-2 og § 7-3 gjeld. Det er nokre skilnader. Det er for det første ikkje mogleg å velje ein medlem av kommunerådet som medlem i representantskapet, og dagleg leiar i oppgåvefellesskapet kan ikkje vere medlem av representantskapet.

Ein annan skilnad er at andre styringsorgan i oppgåvefellesskap ikkje er nemnd i lista over folkevalde organ i § 5-1 første ledd, og blir rekna som eit anna kommunalt organ etter § 5-2. Som vist til i punkt 2.3 og 2.5 har dette ikkje nemneverdig praktisk tyding då det er dei same reglane som gjeld, og medlemene er folkevalde etter definisjonen i § 5-1 fjerde ledd.

4.7 Andre organ

4.7.1 Partsamansette utval

Etter § 5-11 skal alle kommunane opprette eit eller fleire partssamansette utval (administrasjonsutval). Utvala skal handsame saker som gjeld forholdet mellom dei tilsette og kommunen som arbeidsgjevar. Dette er eit utval som i hovudsak følgjer dei vanlege

føresegnene om utval, jf. § 5-11 fjerde ledd og § 5-7. Lova opnar for andre ordningar dersom minst 3/4 av dei tilsette ønskjer det.

Utvalet skal ha representantar for kommunen og dei tilsette, men fleirtalet av utvalet skal vere kommunen sine representantar. Det er kommunestyret sjølv som vel sine representantar, og det er dei tilsette som vel sine representantar blant dei tilsette. Representantane for dei tilsette blir valde for to år av gongen. Bortsett frå bustadskravet, så gjeld dei vanlege føresegnene om valbarheit i §§ 7-2 og 7-3, sjå kapittel 6. Kommunestyret skal også velje leiaren og nestleiaren av utvalet.

4.7.2 Medverknadsorgan

Kommunane har plikt til å ha tre medverknadsorgan: Eldreråd, råd for personar med funksjonsnedsetjing og ungdomsråd. Det går fram av ny kommunelov § 5-12 at kommunestyret skal sjølv velje råda. Råda er rådgjevanda organ for kommunen og dei har rett til å sei si meining i saker som gjeld eldre, personar med funksjonsnedsetjing og ungdom. I lova er det gjevne nokre rammar for kven som kan veljast til råda. Fleirtalet av medlemene i eldrerådet skal på valtidspunktet ha fylt 60 år. Dei som blir valde til ungdomsrådet skal på valtidspunktet ikkje ha fylt 19 år, og valperioden for ungdomsråda skal vere inntil to år, noko som er kortare enn for dei to andre råda som har ein valperiode på fire år.

Eldrerådet, råd for personar med funksjonsnedsetjing og ungdomsrådet er i kategorien andre kommunale organ etter § 5-2. Reglane i ny kommunelov som gjeld for folkevalde organ skal også gjelde for andre kommunale organ. Det går fram av § 5-1 at dei som er vald av personar i eit folkevald organ til å sitje i eit anna kommunalt organ er rekna som folkevalde. Reglane i ny kommunelov som gjeld for folkevalde organ og reglane som gjeld for folkevalde personar gjeld derfor for medlemene av eldreråd, råd for personar med funksjonsnedsetjing og ungdomsrådet.

Organisasjonar som representerer eldre, personar med funksjonsnedsetjing og ungdom har rett til å fremje framlegg om medlemer til det rådet som representerer deira interesse, dette går fram av forskrift om medverknadsordningar 17. juni 2019 nr. 727. Organisasjonar for ungdom inkluderer for eksempel elevråd, fritidsklubbar og ungdomshus. Organisasjonane må få informasjon om retten til å fremje framlegg om medlemer i god tid før valet.

Kommunestyret vedtar samansetninga av råda. Dei avgjer også kor mange medlemer og varamedlemer råda skal ha. Det skal veljast separate råd for eldre, personar med funksjonsnedsetjing og ungdom. Kommunen kan opprette eit felles råd for eldre og personar med funksjonsnedsetjing om det ut i frå lokale høve er nødvendig. Den klare hovudregelen er to separate råd for eldre og personar med funksjonsnedsetjing. Det er likevel ei viss moglegheit for å ha eit felles råd, og det er når det ut i frå lokale høve er nødvendig, for eksempel om det ikkje er nok kandidatar til å kunne opprette to separate råd.

4.7.3 Kommunedelsutval

Det følgjer av § 5-7 første ledd andre punktum at kommunestyret sjølv kan opprette eit utval med ansvar for ein avgrensa geografisk del av kommunen som blir kalla kommunedelsutval. Alle føresegnene i lova som gjeld for utval, gjeld som hovudregel også for eit kommunedelsutval, men det er nokre unntak som for eksempel val av arbeidsutvalg, jf. § 5-7 tredje ledd andre punktum. Fylkestinget har ikkje ein tilsvarande rett, slik at det ikkje er mogleg å opprette eit "fylkesdelsutval".

Medlemene i kommunedelsutvala skal veljast på same måte som andre utval. Lova opnar også for at kommunestyret kan vedta at det vere eigne direkte val av medlemer i kommunedelsutval, sjå § 5-8. Medlemene blir i dei høva vald direkte av innbyggarane, og utvalet vel sjølve leiar og nestleiar. Ved direkte val til kommunedelsutval vil føresegene i vallova gjelde så langt dei passer. Utval som er direkte valde kan ikkje omorganiserast eller leggast ned av kommunestyret i løpet av valperioden. Det er gjeve ei forskrift 3. januar 2003 nr. 8 om direkte val til kommunedelsutval, som vil gjelde også etter den nye lova, jf. lova § 31-5.

5. Om val av kommuneråd og parlamentarisk styreform

5.1 Aktuelle lovreglar

Kommunelova har i kapittel 10 reglar om parlamentarisk styreform i kommunar. Det er i tillegg tatt inn føresegner som gjeld parlamentarisk styrde kommunar i fleire einskilde paragrafar i lova som for eksempel § 18-3 andre ledd.

For dei kommunane som har innført parlamentarisk styreform, skal eit kommuneråd erstatte formannskapet. Rådet er òg den øvste administrative leiinga i kommunen, og erstattar derfor også kommunedirektøren, jf. § 10-2 første ledd.

Etter § 10-2 andre ledd kan danning av kommuneråd skje på ein av to måtar, og det er kommunestrye sjølv som avgjer kva for metode som skal brukast. Den eine måten er at det skal haldast val av råd i medhald av § 10-4 i lova. Den andre er at ordføraren peikar ut ein kandidat til å leie kommunerådet eller fylkesrådet. Denne får i oppdrag å danne råd og set sjølv saman rådet. Dette går fram av § 10-5. Dei to metodane for å opprette råda er skildra i punkt 5.2 og 5.3.

5.2 Val av kommuneråd

5.2.1 Valtidspunkt

Ved *vidareføring* av parlamentarisk styreform skal det veljast eit kommuneråd i det konstituerande møtet etter kommunestyrevalet, jf. kommunelova § 10-4 andre ledd. Det er kommunestyret sjølv som avgjer om kommunerådet skal opprettast etter føresegnene i § 10-4 om val av kommuneråd eller i § 10-5 om utpeiking av kommunerådsleiar.

Det er i utgangspunktet ikkje nokre særskilde valbarheitsreglar for val av rådet. Dette inneber at dei vanlege reglane i kommunelova § 7-2 om valbarheit og kven som er utelukka i § 7-3 gjeld, sjå omtala i kapittel 6.

Det som er særskild for kommunar med parlamentarisk styreform, er § 7-3 første ledd bokstav h om at tilsette i sekretariatet til kommunerådet som har fått delegert myndigheit frå rådet ikkje er valbare. Tolking av omgrepet "rådets sekretariat" vil ligge til kommunestyret. Kva for personar i rådet sitt sekretariat som kan utøve delegert myndigheit, vil gå fram av interne instrukser og reglement.

Kommunelova § 10-4 fjerde ledd har føresegner om val av kommuneråd. I eit framlegg til råd skal det stå kven som skal vere leiar, nestleiar og medlemer av rådet. Det er dei som fremjar eit framlegg som fastset kor mange medlemer rådet skal ha. Retten til å foreslå medlemer vil ligge til det partiet/dei partia som ønskjer å danne råd. Røystinga over dei ulike framlegga skjer etter føresegna i § 11-9 andre ledd.

Reglane i § 7-7 om kjønnsmessige samansetning ved avtaleval gjeld for framlegg til medlemer av kommunerådet etter § 10-4 femte ledd. Desse krava om representasjon frå begge kjønn er nærare omtala i punkt 7.2.

5.2.2 Skifte av kommuneråd i valperioden

Kommunelova inneheld føresegn om skifte av kommuneråd i valperioden. Dersom kommunestyret har vedteke at kommunerådet skal fråtre, eller kommunerådet sjølv har meldt at det vil fråtre, følgjer det av § 10-4 tredje ledd at kommunestyret skal velje nytt kommuneråd seinast i det neste møtet. Det same gjeld dersom leiaren av kommunerådet trer ut. Eit nytt kommuneråd trer i funksjon straks det er vald.

Dersom ein medlem av kommunerådet trer ut etter eige ønske eller etter ønske frå kommunestyre, skal rådet i det første kommunestyremøtet foreslå ei ny samansetning av rådet. Medlem som trer ut av kommunerådet, skal fungere i vervet fram til kommunestyret har vedteke ei ny samansetning.

5.2.3 Uttreden frå andre verv medan ein er medlem av kommunerådet

Etter kommunelova § 10-2 tredje ledd og § 10-6 andre ledd trer høvesvis eit rådsmedlem og ein tilsett i ei politisk stilling knytt til kommunerådet ut av sine andre kommunale verv i funksjonsperioden. Det er opp til den einskilde kommunen om dei vil bruke settemedlemer eller velje nye faste medlemer til dei verva kommunerådane trer ut av. For vervet som kommunestyremedlem skal ein følgje dei vanlege reglane i kommunelova § 7-10 første ledd om opprykk av varamedlem for den tida ein fast medlem i kommunestyre er medlem av eit kommuneråd.

Føresegnene om å tre ut må forståast slik at kravet gjeld berre i det same forvaltningsnivået som ein er medlem av kommunerådet av. Ein medlem av kommunerådet treng såleis ikkje

tre ut av sine fylkeskommunale verv, og ein medlem av fylkesrådet treng ikkje tre ut sine kommunale verv.

5.3 Utpeiking av kommunerådsleiar og medlemer av kommunerådet

Kommunelova § 10-5 opnar for ein alternativ måte for å danne kommuneråd på. Dersom kommunestyret vel å nytte seg av denne måten, har ordføraren ei plikt til å gje ein kommunerådsleiarkandidat i oppdrag å danne nytt råd når den politiske situasjonen tilseier det. Ordføraren skal peike ut den kandidaten han eller ho etter politiske sonderingar trur kan samle størst oppslutning for eit kommuneråd.

Om eit skifte av kommuneråd er ei følgje av eit kommunestyreval, skal den personen som til kvar tid formelt har ordførarvervet peike ut ein kandidat til vervet som kommunerådsleiar. Den leiarkandidaten som er utpeika, set sjølv saman eit kommuneråd , og det nye kommunerådet konstituerer seg sjølv. Kommunerådet skal derfor ikkje veljast av kommunestyret. Leiarkandidaten avgjer kor mange medlemer det skal vere i kommunerådet og kven dette skal vere. Når leiaren set saman rådet sitt, er han eller ho likevel bunden av reglane i kommunelova om kjønnsbalanse, jf. tilvisinga til § 7-7 i § 10-5 andre ledd.

Kommunerådsleiaren kan når som helst skifte ut medlemer av kommunerådet. Det inneber at rådsleiaren kan auke eller redusere talet på kommunerådsmedlemer også etter at kommunerådet er konstituert. Kommunerådet skal sende melding til kommunestyret om samansetninga straks det har konstituert seg og straks det har skjedd endringar i samansetninga av kommunerådet.

Funksjonstida til kommunerådet er uavhengig av valperioden for kommunestyret. Ved skifte av kommuneråd blir kommunerådet som fråtrer sitjande inntil eit nytt kommuneråd har konstituert seg.

5.4 Fråtreding frå kommunerådet

Etter § 10-7 første ledd, så må eit framlegg om at kommunerådet eller einskilde medlemer av kommunerådet skal fråtre, setjas fram i eit kommunestyremøte. Framlegget skal handsamast i det neste møtet dersom ikkje 2/3 av de i møtande medlemene krev at det skal røystast over framlegget i det same møte der forslaget er fremja.

Dersom kommunerådet ønsker å fråtre av eiga ønske, må det melde frå om dette i eit kommunestyremøte, jf. § 10-7 andre ledd. Det kommunerådet som fråtrer skal likevel sitja inntil eit nyt kommuneråd er sett saman.

Føresegnene i § 10-7 gjeld uavhengig av om kommunerådet og medlemene i kommunerådet er vald etter § 10-4 eller peika ut etter § 10-5.

6. Kven kan og kven kan ikkje veljast til folkevalde organ

6.1 Kven kan veljast

Det er ikkje mange avgrensingar i kven som kan veljast inn i dei ulike folkevalde organa i ein kommune. Eit viktig føremål med lova er eit representativt lokaldemokrati med aktiv innbyggardeltaking.

Føresegnene i § 7-2 gjeld for dei organa som nemnd i § 7-2 første ledd, og det er:

- kommuneråd og fylkesråd
- utval, medrekna kommunedelsutval, kontrollutval og partssamansette utval
- felles, folkevald nemnd i vertskommunesamarbeid
- styret for ein institusjon
- styrer etter § 10-8
- representantskap og andre styringsorgan for eit interkommunalt politisk råd
- representantskap og andre styringsorgan for eit kommunalt oppgåvefellesskap
- styret for kommunalt eller fylkeskommunalt føretak
- eit kommunalt eller fylkeskommunalt folkevald organ oppretta med heimel i særlov
- arbeidsutval vald av kommunedelsutval

Valbare, og pliktige til å ta imot val, er alle som oppfyller desse vilkåra i § 7-2 tredje ledd:

- har røysterett ved val til kommunestyre eller fylkestinget
- står i folkeregisteret som busett i vedkomande kommune/ein av kommunane i fylket på det tidspunkt valet finn stad
- har gjeve skriftleg samtykke til å stille til val

Personar som ikkje har nådd røysterettsalderen kan veljast, dersom dei fyller dei andre vilkåra for valbarheit, jf. kommunelova § 7-2 femte ledd. Det er inga nedre aldersgrense. Den som ikkje har nådd røysterettsalderen, har likevel ikkje plikt til å ta imot val og treng ikkje vise til anna fritaksgrunn enn alderen for ikkje å ta imot vervet. Ut frå samanhengen må denne føresegna bli oppfatta slik at ho ikkje omfattar dei som fyller 18 år i løpet av valåret. Dei er røysteføre ved valet, og dermed pliktige til å ta i mot val til organa dersom dei har gjeve skriftleg samtykke.

Det er folkeregisterføringa på valtidspunktet for val av organa som er avgjerande for valbarheita. Det er ikkje eit krav om at vedkomande har hatt røysterett i kommunen ved kommunestyrevalet. Dette inneber at ein person som har flytta frå ein kommune til ein annan etter valdagen, kan veljast som medlem av eit utval i innflyttingskommunen, dersom vedkomande er blitt registrert som innflyttar til kommunen før kommunestyret gjennomfører valet.

Dersom kommunen har kommunedelsutval, kan kommunestyret sjølv vedta at berre dei som er busett i den aktuelle kommunedelen er valbar til det aktuelle kommunedelsutvalet, jf. § 7-3 fjerde ledd.

Det er eit nytt lovkrav at personar må gjeve skriftleg samtykke til å stille til val, jf. kommunelova § 7-2 tredje ledd bokstav c. Dette er eit unntak frå ombodsplikten, og er grunngitt i at det er gjort liknande endringar i vallova. Det er den som foreslår den aktuelle personen som skal hente inn samtykket, og samtykke må ligg føre når kandidaten skal veljast. Utover at samtykke må vere skriftleg og ligg føre før valet, er det ikkje andre krav til samtykke, og kandidaten kan gje samtykke på for eksempel SMS eller e-post i løpet av eit møte før sjølve valet blir gjennomført.

6.2 Kven kan ikkje veljast

På same måte som at det er eit ønske om at flest mogleg skal vere valbare til folkevalde organ, er det eit ønske om at færrast mogleg av dei valbare skal vere utestengde frå å kunne bli vald til eit verv i kommunen. Det er likevel nokre personar lovgjevar meiner ikkje bør kunne ha eit folkevald verv, og det er særleg knytt til personen si stilling eller arbeidsoppgåver. For nokre organ i kommunen er det særlege føresegner om kven som ikkje kan veljast, og det er nærare omtala i samband med dei nemnde organa.

Ved val av dei organa som er nemnd i § 7-2 første ledd, kan følgjande personar ikkje veljast etter kommunelova § 7-3 første ledd:

- fylkesmannen og assisterande fylkesmann
- kommunedirektøren i kommunen/fylkeskommunen og hans eller hennar avløysar
- kommunalsjefar, etatssjefar og leiarar på tilsvarande nivå
- sekretæren for kommunestyret/fylkestinget
- den som er ansvarleg for rekneskapsfunksjonen i kommunen/fylkeskommunen
- dei som utfører revisjon for kommunen/fylkeskommunen
- tilsette i sekretariatet som utfører tenester for kontrollutvalet i kommunen/fylkeskommunen
- tilsette i sekretariatet til kommunerådet/fylkesrådet som har fått delegert myndigheit frå rådet

I den gamle kommunelova stod det at "leder av forvaltningsgren" ikkje kan veljast. Dette er i den nye lova endra til at "kommunalsjefer, etatssjefer og ledere på tilsvarende nivå" ikkje kan veljast til folkevalde organ. I utgangspunktet må organet som vel medlemer sjølv ta stilling til dette ut frå korleis administrasjonen er organisert i den aktuelle kommunen. Eit viktig utgangspunkt i vurderinga er at færrast mogleg skal vere utestengd frå val til kommunale organ.

Det er tilsettingstilhøvet når organet kjem i funksjon, det vil seie den dagen det har det første møtet sitt, som er avgjerande for valbarheita, jf. kommunelova § 7-3 sjuande ledd. Ein person som på grunn av stillinga ikkje er valbar, kan veljast som medlem av organet dersom

vedkomande sluttar i stillinga før organet kjem i funksjon. Det er ikkje tilstrekkeleg med permisjon. Dersom vedkomande ikkje har byrja i stillinga, og har fått innvilga permisjon for heile valperioden, meiner departementet at han eller ho likevel er valbar.

Departementet vil presisere at personar som på grunn av stillinga si i kommunen ikkje kan veljast til kommunale organ, likevel er valbare til fylkeskommunale organ. Det same gjeld for personar som på grunn av stillinga si i fylkeskommunen ikkje kan veljast til fylkeskommunale organ, dei kan likevel veljast til kommunale organ.

7. Korleis velje medlemer til folkevalde organ

7.1 Kva metode skal nyttas

Val av medlemer til folkevalde organ skal skje som forholdsval når minst ein medlem krev det, jf. kommunelova § 7-4 første ledd. I andre tilfelle skjer valet om avtaleval. Fleirtalet kan såleis ikkje avvise eit krav om forholdsval. For val av formannskap følgjer dette også av § 5-6 andre ledd andre punktum.

Alle medlemer av folkevalde organ har ein rett og ei plikt til å røyste, jf. § 8-1 første ledd, men § 8-1 andre ledd andre punktum opnar opp for at det er høve til røyste blankt ved val og vedtak om tilsetjing.

7.2 Avtaleval

Ved avtaleval er framgangsmåten avhengig av oppslutnad frå ei *samrøystes* forsamling. Dette gjeld både framlegget over kandidatar, og at valet skal skje som avtaleval.

Det blir lagd fram ei innstilling med namn på kandidatane som organet skal slutte seg til. Dette kan for eksempel gjennomførast på den måten at eit valutval, som kan vere sett ned av kommunestyret, legg fram ei innstilling til personsamansetninga i det organet det skal veljast medlemer til. Framlegget kan også vere laga på bakgrunn av ein avtale mellom gruppene i det organet som skal velje medlemer, der ein for eksempel legg til grunn at ei gruppe får ein representasjon som svarer til prinsippet om høveleg representasjon. Det betyr at plassane i organet skal fordelast ut ifrå samansetninga i det organet som vel medlemer, og fordelinga mellom gruppene blir omtrent det same i begge organ.

Innstillinga frå valutvalet skal splittast opp, slik at ein nemner medlemer og varamedlemer frå kvart parti eller kvar gruppe, med parti- eller gruppenemning. Varamedlemene blir dermed ikkje varamedlemer for andre enn dei faste medlemene frå vedkomande gruppe, og det er ikkje høve til å opprette ei felles liste over varamedlemer.

Ved avtaleval stiller kommunelova § 7-7 tredje ledd krav om at det skal vere balanse mellom personar frå kvart kjønn blant dei medlemene som blir valde når ein ser på organet under eitt. Dette inneber at dersom organet skal ha fire medlemer eller fleire, så må kvart kjønn

vere representert i organet med minst 40 prosent. Dersom organet har tre eller færre medlemer, så skal kvart kjønn vere representert.

Ved val til organ der det ifølgje kommunelova berre kan vere medlemer som også er medlem av det veljande organet, som for eksempel formannskap og arbeidsutval for folkevalde organa, kan det vere vanskeleg å oppnå desse krava til kjønnsbalanse. Derfor fastset § 7-7 tredje ledd siste punktum, at reglane om samansetninga av representantar frå begge kjønn berre skal følgjast så langt det er mogleg. Dette inneber for eksempel at krava om representasjon frå begge kjønn ikkje gjeld absolutt ved val til formannskap. At kravet likevel gjeld så langt det er mogleg, medfører at ein må kvotere inn personar frå det under-representerte kjønn, så lenge det er nokon som kan veljast.

Innstillinga kan for eksempel sjå ut slik når det skal veljast eit formannskap med sju medlemer (lista er fiktiv og berre til illustrasjon):

Medlemer	Varamedlemer:
Hans Olsen, Bydgepartiet Liv Pedersen, Bygdepartiet Karl Nilsen, Bygdepartiet	Trine Vik, Bygdepartiet Ole Andresen, Bygdepartiet Hjalmar Lunde, Bygdepartiet Kari Olsen, Bygdepartiet Eva Nilsen, Bydepartiet
Fredrik Lange, Samfunnspartiet Kristine Lund, Samfunnspartiet	Iver Ramm, Samfunnspartiet Hanne Svendsen, Samfunnspartiet Richard Os, Samfunnspartiet Anne Bergli, Samfunnspartiet
Knut Fredriksen, Felleslista	Per Strøm, Felleslista Frank Aakre, Felleslista Stein Lind, Felleslista
Berit Holm, Rettferdspartiet	Tone Green, Rettferdspartiet Liv Pedersen, Rettferdspartiet Hanne Aall, Rettferdspartiet

Her er det fire menn og tre kvinner blant dei faste medlemene. Kravet i lova om minst 40 prosent er oppfylt. Av dei 15 varamedlemene er det sju menn og åtte kvinner. Det følgjer av lova at det skal vere minst 40 prosent av kvart kjønn også blant varamedlemene. Dette kravet for varamedlemene er oppfylt, det er ikkje i strid med lova at eit parti har berre menn og eit anna har berre kvinner i gruppa av varamedlemer.

7.3 Forholdsval

7.3.1 Listeframlegg

Valet skjer på grunnlag av lister med framlegg til kandidatar, jf. kommunelova § 7-5 første ledd. Lova set ingen frist for innlevering av listeframlegg. Dette inneber at listeframlegg kan leggast fram heilt til røystingstidspunktet.

Det er berre dei partia eller grupperingane som er representerte i det organet som vel medlemer (for eksempel kommunestyret) som har rett til å stille liste. Eit parti eller ei gruppering kan berre levere inn eitt listeframlegg. Dersom det blir lagt fram to ulike listeframlegg som begge inneheld kandidatar frå same parti/gruppering, kan berre eitt av dei bli godkjent.

Det er det einskilde partiet eller den einskilde grupperinga som sjølv må ta stilling til kva for eit framlegg som skal gjelde. Ved intern usemje vil det vere det alternativet som får størst oppslutning i partiet/gruppa som blir partiet/gruppa sitt offisielle listeframlegg. I utgangspunktet har alle medlemene som er valde inn på lista, rett til å ta del i avgjerda om korleis partiet/grupperinga sitt listeframlegg skal sjå ut. Personar som har meldt seg ut av partiet eller som er blitt ekskluderte, vil likevel ikkje ha rett til å ta del i denne prosessen. Medlemer av organet som ikkje lenger representerer eit parti eller ei gruppering, vil i høve til desse føresegnene bli sett på som ei ny gruppering (eventuelt fleire grupperingar), og kan derfor stille eigne listeframlegg.

Kandidatar frå eit parti eller ei gruppering kan berre bli ført opp på listeframlegg som blir levert inn av dette partiet eller denne grupperinga, eventuelt på ei fellesliste som blir levert inn av fleire parti eller grupperingar.

Kommunelova inneheld ikkje noko krav om overskrift på listeframlegget. Etter departementet si oppfatning bør likevel lista ha ei overskrift som viser kva for gruppering(ar) som står bak framlegget.

Kvar liste kan innehalde inntil dobbelt så mange forskjellige namn som det skal veljast medlemer til organet. Dette inneber at det ikkje er høve til å kumulere kandidatar.

Til skilnad frå det som gjeld ved avtaleval, er det ikkje noko krav til kjønnsbalanse for organet som heilskap. Ved forholdsval er det berre krav til representasjon av begge kjønn på dei ulike listeframlegga. I § 7-5 andre ledd heiter det at dersom det skal veljast fire medlemer eller fleire, skal kvart kjønn vere representert med minst 40 prosent blant kandidatane på den einskilde lista. Dersom det skal veljast to eller tre medlemer, skal begge kjønn vere representert.

Det vil vere talet på medlemene i det einskilde organet som avgjer kor mange frå kvart kjønn som skal førast opp på listeframlegga. Ved val av formannskap, som etter lova berre skal bestå av medlemer av kommunestyret, skal reglane om kjønnsmessig representasjon følgjast så langt det er mogleg. Kravet til kjønnsmessig representasjon på listeframlegga gjeld altså ikkje absolutt ved val til for eksempel formannskap eller arbeidsutval. Dei som legg fram listeframlegga plikter likevel å oppfylle kravet om kjønnsrepresentasjon så langt det er mogleg også ved desse vala.

Krava i lova om at begge kjønn skal vere representert gjeld i dei tilfella der det finst kandidatar frå begge kjønn. Dersom det skal veljast sju medlemer, må listeframlegget

innehalde minst tre menn og tre kvinner blant kandidatane. Dette vil ikkje vere mogleg dersom partiet/gruppa består av åtte menn og to kvinner, og ein berre kan velje blant dei ti personane på grunn av krav om gjennomgåande representasjon. Ettersom føresegna skal følgjast så langt det er mogleg, vil listeframlegget måtte innehalde fem menn og to kvinner.

Listeframlegget skal vere underskrive av minst éin medlem av det partiet eller den grupperinga som står bak listeframlegget. Ved ei fellesliste må listeframlegget vere underskrive av minst éin representant for kvart parti/kvar gruppering som står bak listeframlegget. Den eller dei som skriv under må vere medlem av organet som vel. Det er berre høve til å skrive under på eitt listeframlegg, og ingen kan som nemnd vere kandidat på meir enn éi liste.

Departementet meiner at møteleiaren bør informere om dei føresegnene som gjeld for valet. Dersom ein medlem av organet ber om at møteleiaren gjev slik informasjon, har møteleiaren plikt til å følgje oppmodinga. Departementet meiner dette må følgje av dei vanlege prinsippa for møteleiing.

Møteleiaren har ansvaret for at listene er i samsvar med lova, og skal gjere dei som står bak framlegga oppmerksame på eventuelle manglar ved framlegga. Blir desse ikkje retta, må møteleiaren avvise framlegget. Dersom nokon protesterer mot avgjerdene til møteleiaren, skal forsamlinga avgjere spørsmålet med alminneleg fleirtal.

7.3.2 Sjølve valet

Røystinga skal skje med bruk av røystesetlar. Det er ikkje høve til å føre opp kandidatar frå andre lister, og det er heller ikkje lov til å stryke kandidatar eller endre rekkefølgja på kandidatane. Dette er endra i den nye kommunelova.

Valoppgjeret blir gjort av den forsamlinga som gjennomfører valet, og det vil seie av kommunestyret ved val av formannskapet og dei fleste utval. Føresegnene om oppgjeret er i § 7-6. Oppteljinga går føre seg ved at ein registrerer kor mange røyster den einskilde lista har fått.

Mandatutrekninga går føre seg på denne måten:

Ein skal dividere røystetala for kvar liste med delingstala 1, 2, 3, 4, 5 osv. (den såkalla d'Hondts metode). Plassane i organet blir deretter fordelt til dei listene som har dei største kvotientane. Har fleire lister same kvotient, går plassen til den lista som har det største røystetalet. Har fleire lister det same røystetalet, blir valet avgjort ved loddtrekking. Ein må gjere så mange divisjonar at ein er sikker på at ein har funne fram til dei største kvotientane.

Eit eksempel kan vere der det er 13 plassar i eit organ, og det er seks lister (A-F) ved valet. Røystinga i kommunestyret med 45 medlemer går også fram av kolonnen me delingstal 1. Denne tabellen viser korleis ein reknar seg fram til kor mange medlemer kvar liste får:

Divisjon med:	1	2	3	4	5	6	7
A	**18**	**9**	**6**	**4,5**	**3,6**	**3**	2,57
B	**14**	**7**	**4,66**	**3,5**	2,8	2,33	2
C	**7**	**3,5**	2,33	1,75	1,4	1,16	1
D	**3**	1,5	1	0,75	0,6	0,5	
E	2	1	0,66				
F	1	0,5	0,33				

For å avgjere kor mange medlemer kvar liste får, så finn ein dei 13 høgaste tala (kvotientane) i tabellen, og det er dette som avgjer kven som får dei 13 medlemene i organet. Medlemene fordeler seg slik:

Liste A: 6 medlemer
Liste B: 4 medlemer
Liste C: 2 medlemer
Liste D: 1 medlem

Liste E og F, får ingen medlemer i organet.

Så langt det er mogleg, skal kvar liste få tildelt så mange varamedlemer som ho får medlemer, med tillegg av to, jf. § § 7-6 femte ledd. Plassane til varamedlemene blir fordelte ved at ein held fram oppteljinga på same måten som for medlemene.

Krava om representasjon frå begge kjønn
Det følgjer av føresegnene om kjønnsbalanse i kommunelova, at ein må gjere endringar dersom krava i lova ikkje er oppfylt. Som hovudregel skal utpeikinga følgje rekkefølgja på lista, men krava til kjønnsmessig representasjon kan føre til at det må gjerast endringar. Ein må her sjå på den gruppa den einskilde lista har fått vald inn, og ikkje på organet samla. Dette inneber følgjande:

Har lista fått minst fire medlemer, skal kvart kjønn vere representert med minst 40 prosent frå lista, jf. 7-6 tredje ledd. Dersom det tre eller færre medlemer, skal kvart kjønn vere representert. Dersom det står kandidatar frå det underrepresenterte kjønnet lenger ned på lista, skal desse rykke opp i det omfang det er nødvendig for å tilfredsstille krava til krava til kor mange det må vere frå kvart kjønn.

Desse føresegnene i § 7-6 tredje ledd skal følgjast så langt det er mogleg når det gjeld val av organ der medlemene som veljast må vere medlemer av kommunestyret og ved val av arbeidsutval der medlemene må vere medlemer av utvalet, jf. § 7-6 fjerde ledd.

7.4 Fleirtalsval

Når organet berre skal velje ein person, vil det ofte vere lite formålstenleg med forholdsval eller avtaleval. Då er det betre med fleirtalsval. Etter § 7-4 andre ledd skal blant anna leiaren av eit organ veljast ved fleirtalsval. Føresegnene om fleirtalsval er i § 7-8.

I § 7-8 første punktum slår lova fast at det er den personen som har fått meir enn halvparten av røystene som har vunne valet. Dersom det ikkje er nokon kandidat som har fått meir enn halvparten av røystene i den første runden, skal det vere ei ny røysting, jf. § 7-8 andre punktum. I denne andre røystinga er det kandidaten som har fått flest røyster som har vunne. Dersom det er to eller fleire som har fått like mange røyster i den andre runden, skal det vere loddtrekning mellom dei som har fått like mange røyster.

Eit eksempel på eit fleirtalsval kan vere at eit organ med elleve medlemer skal velje ein leiar. Det er tre kandidatar, og dei får høvesvis 5, 4, og 2 røyster kvar. Då er det ingen som har fått meir enn halvparten, og det krev ei ny røysting. I denne runden er det framleis tre kandidatar, men no tenkjer vi at dei får høvesvis 5, 5 og 1 røyster kvar. Då skal det vere loddtrekning mellom dei to kandidatane som fekk fem røyster. Hadde dei fått høvesvis 5, 4 og 2 røyster også i den andre runden, så ville personen med 5 røyster ha vunne sjølv om det ikkje er meir enn halvparten.

8. Uttreden, fritak, supsensjon m.m.

8.1 Uttreden

Ein folkevald person som i løpet av valperioden ikkje lenger oppfyller krava til valbarheit til eit folkevald organ, mister vervet. Personen skal etter § 7-9 første ledd automatisk tre ut av det aktuelle organet. Dette kan for eksempel vere at personen flyttar til ein anna kommune, eller får ei stilling som gjer at han eller ho er utelukka frå valet etter føresegnene i § 7-3. Mister ein folkevald person valbarheita, så er det ikkje nødvendig med søknad eller handsaming i kommunestyret på same måte som når personen søker om fritak etter føresegna i § 7-9 andre ledd.

§ 7-9 har ein særleg regel om dei høva kor ein folkevald person flyttar ut av kommunen, og ikkje lenger er valbar, men flytter tilbake til den aktuelle kommunen. Dersom han eller ho flyttar tilbake innan to år, kan personen tre inn igjen i vervet.

8.2 Fritak

Ein folkevald person kan etter § 7-9 andre ledd søke om å bli fritatt frå vervet som folkevald. Dette kan omtales som "frivillig uttreden", og skil seg derfor frå føresegnene i § 7-9 første ledd kor ein automatisk mister vervet og § 7-11 om suspensjon og liknande der kommunestyret tar vervet som folkevald frå ein person.

Dersom ein folkevald person ikkje kan ivareta vervet utan at det fører til "vesentlig ulempe for han eller henne", kan kommunestyret etter § 7-9 andre ledd frita han eller ho for resten av

valperioden eller berre mellombels for ein avgrensa periode. Ein kan for eksempel gje fritak for eit halvt år grunna eit studieopphald i utlandet, men fritaket kan også vere utan sluttdato. Dette kan vere aktuelt dersom ein medlem av kommunestyret blir statsråd eller statssekretær ettersom ein ikkje alltid veit kor lenge vedkomande har dette vervet.

Som vesentleg ulempe for den folkevalde personen vil typisk vere hans eller hennar si helsetilstand, arbeidsforhold, familieforhold eller andre velferdsgrunnar. Ulempa må som utgangspunkt gjelde den folkevalde personen sjølv, og det skal normalt ikkje vere fritaksgrunn at for eksempel arbeidsgivaren ikkje er nøgd med at han eller ho er borte for å delta i møte i folkevalde organ. Det skal ikkje vere kurant å gje fritak frå eit folkevald verv, og lova krev at ulempa med å forsette i vervet skal vere *vesentleg*. Når kommunestyret handsamar søknaden, skal dei legge vekt på om grunnlaget for søknaden var kjend då personen ga sitt samtykke til å bli vald til vervet. Ein folkevald person som ikkje har nådd alderen for røysterett, har krav på fritak dersom han eller ho ber om det.

Etter § 7-9 tredje ledd kan personen som har fått eit mellombels fritak, ikkje tre inn i vervet igjen før fritaksperioden er over. I nokre høve vil kommunestyret si avgjerd ha ei sluttdato, men det kan vere at ein gjer fritak så lenge grunnen for fritak er til stede. Dette kan for eksempel vere at personen er statssekretær eller går gjennom ei medisinsk behandling. Då vil fritaksperioden vere over når personen ikkje lenger er statssekretær eller når behandlinga er over, og den folkevalde personen kan då straks tre tilbake i vervet.

Den folkevalde personen som ønsker fritak må søke om dette. Kommunestyret kan ikkje frita nokon utan at det har kome ein søknad.

8.3 Suspensjon

Det kan hende at det blir teke ut sikting eller tiltale mot ein folkevald person i kommunen, og då kan det vere spørsmål om personen skal halde fram som folkevald. Kommunestyret har etter § 7-11 første ledd høve til å ta det folkevalde vervet frå ein person fram til saka er rettskraftig avgjord. Dette gjeld berre dersom siktinga eller tiltala for tilhøve som er nemnd i straffelova §§ 151-154, 170 bokstav b, 171 til 174, 208 til 210, 353, kapittel 27 eller 30, og i tillegg må tilhøve ha samanheng med utøvinga av eit verv for kommunen. Dette siste vilkåret gjeld ikkje for tilhøve som er nemnd i straffelova §§ 151 til 154. Ein som er suspendert kan ha krav på godtgjersle i inntill eitt år, jf. § 7-11 fjerde ledd.

Ein slik suspensjon gjeld berre i perioden mellom det er teke ut sikting eller tiltale, og til det er ein rettskraftig dom. I saka kan ein domstol gje dom om tap av retten til ei stilling eller eit verv, sjå straffelova § 58. Dersom domstolen ikkje har avsagt ein dom med tap av retten til vervet, skal den folkevade personen som hovudregel ta opp att det folkevalde vervet i kommunen.

Når det gjeld vervet som ordførar, har kommunestyret etter § 7-11 andre ledd eit utvida høve til å vedta suspensjon. Denne føresegna er ny i den nye kommunelova. Dersom det blir teke

ut tiltale mot ein ordførar for eit tilhøve som kan straffast med fengsel i meir enn tre år, kan kommunestyret ta vervet frå ordføraren fram til saka er rettskraftig avgjord. Ei slik avgjerd må gjerast med minst 2/3 av røystene i kommunestyret.

Ei avgjerd om suspensjon er eit enkeltvedtak etter forvaltningslova, som kan klagast på. Enkeltvedtaket kan også vere gjenstand for lovlegkontroll etter kapittel 27 i kommunelova.

8.4 Avgjerder om å ta vervet frå ordføraren

Etter kommunelova § 7-11 fjerde ledd kan kommunestyret sjølv vedta å ta frå ein ordførar vervet på varig basis. Dette kan berre gjerast dersom ordføraren har ein oppførsel som viser at han eller ho er uskikka til å ta hand om vervet. Det skal vere ein høg terskel for å ta ei slik avgjerd, og det er berre aktuelt i dei tilfella der ordføraren ikkje kan fungere i sitt verv som den fremste folkevalde i kommunen. Tilhøva som kommunestyret kan legge til grunn treng ikkje ha samanheng med korleis ordføraren utfører vervet, og det kan vere andre høve som ligg til grunn. Eit eksempel kan vere at ordføraren blir dement, og ikkje sjølv kan vurdere sin eigen situasjon. Ordføraren vil då kanskje ikkje søke fritak, men det kan vise seg nødvendig at det blir vald ein ny ordførar. Det står meir om denne typen avgjerder i Prop. 46 L (2018–2019) på side 109 og 365.

Eit slikt vedtak må ha støtte frå minst 90 prosent av medlemene i kommunestyret. Avgjerda om å ta vervet frå ordføraren er eit enkeltvedtak etter forvaltningslova. Vedtaket kan også vere gjenstand for lovlegkontroll etter kapittel 27 i kommunelova.

9. Opprykk, nyval og suppleringsval

9.1 Opprykk og innkalling av varamedlem

Etter kommunelova § 7-10 første ledd skal varamedlem kallast inn når ein medlem av eit folkevald organ har forfall til eit møte. Dersom organ er vald ved forholdsval, skal det kallast inn ein varamedlem frå det parti eller den gruppa der det er forfall. Med "gruppe" er her meint den gruppa av parti som gjekk saman om å stille ei felles liste ved valet til det aktuelle organet.

Det hender at ein medlem eller varamedlem til eit folkevald organ melder seg ut av partiet, og inn i eit anna parti, eller vel å vere uavhengig. Den som er vald inn i formannskapet eller eit anna folkevald organ har både rett og plikt til å delta i møte, uavhengig av partitilknyting, så lenge vedkomande ikkje mister valbarheita eller får fritak etter søknad. Dersom vedkomande har forfall, skal varamedlem kallast inn frå det partiet han eller ho blei vald inn for, og ikkje det partiet vedkomande har meldt seg inn i.

Dersom ein varamedlem har skifta parti, skal vedkomande kallast inn når det er forfall frå det partiet han eller ho blei vald inn for, ikkje det partiet vedkomande no representerer. Det er situasjonen på valtidspunktet som i hovudsak avgjer kven som skal kallast inn for kven. Lova

har ikkje føresegner om korleis kommunen skal omtale ein varamedlem som har skifta parti, når det gjeld innkalling til møte, føring av protokoll m.m. Dette er det opp til kvar kommune å fastsetje.

9.2 Val av settemedlem

Føresegna i kommunelova § 7-10 andre ledd er ny i den nye lova, og gjev reglar om val av settemedlem. Dersom ein folkevald person i eit anna organ enn kommunestyret har eit mellombels fritak på meir enn tre månader, kan kommunestyret velje ein settemedlem i den perioden. For at kommunestyret kan velje settemedlem, må det altså vere gjeve eit fritak. Kommunestyret kan ikkje velje ein settemedlem sjølv om det er klart at personen ikkje vil komme på møte det neste halvåret, så lenge det ikkje er gjeve eit fritak. Kommunestyret må følgje rekkefølgja på lista over varamedlemer ved val av settemedlem. Dersom personen som har fått fritak også er medlem av kommunestyret, må det kallast inn ein varamedlem for vedkomande til kvart kommunestyremøte etter føresegna i § 7-10 første ledd.

9.3 Opprykk og nyval

Dersom ein medlem av kommunestyret trer endeleg ut av vervet, skal ein varamedlem frå same liste rykke opp og ta deira plass og bli nye faste medlemer i kommunestyret, jf. § 7-10 tredje ledd. Dei skal rykke opp i den rekkefølgja dei er vald på, og organet må følgje lista over varamedlemer.

Dersom ein medlem av eit anna folkevald organ enn kommunestyret går ut eller får varig fritak, skal det veljast ny medlem, sjølv om det er vald varamedlem. I den nye lova § 7-10 fjerde ledd første punktum er det også slik at ein skal velje ny varamedlem dersom han eller ho trer endeleg ut av organet.

Eit slikt nyval skal skje frå den same gruppa som den som trer ut er med i, jf. § 7-10 fjerde ledd andre punktum. Med gruppe viser lova til dei partia som gjekk saman ved valet val av det aktuelle organet, ikkje gruppe ved kommunestyrevalet. Dette gjer det mogleg – dersom den som trer ut høyrer til ei gruppe som er basert på samarbeid mellom fleire parti ved forholdsval – å velje eitt nytt medlem frå det same partiet som den som går ut, men det er også mogleg å velje frå eit anna parti som er med i gruppa.

Prinsippet om representasjon frå begge kjønn gjeld òg ved *utskifting* av medlemer av folkevalde organ i valperioden. Føresegner om dette er tatt inn i § 7-10 fjerde ledd tredje punktum. Den nye medlemen skal kome frå det kjønn som er underrepresentert, dersom ikkje begge kjønn vil vere representert med minst 40 prosent etter utskiftinga.

Krava om representasjon av begge kjønn gjeld her i høve til *heile organet*, ikkje i høve til den einskilde gruppa. Dersom det for eksempel er ni medlemer i formannskapet (tre kvinner og seks menn), så får ein mannleg medlem fritak ut valperioden og det skal veljast ein ny medlem i formannskapet. Dersom det er mogleg, skal kommunestyret velje ei kvinne (frå den same gruppa som den som går ut), som blir den som går inn i formannskapet. Etter utskiftinga vil dermed formannskapet bestå av fire kvinner og fem menn.

Det følgjer av føresegna at ein representant for det underrepresenterte kjønn skal tre inn "hvis det er mulig". Reservasjonen er nødvendig fordi val av medlemer til blant anna formannskap skjer på grunnlag av lovfastsett krav om gjennomgåande representasjon. Det vil derfor kunne oppstå tilfelle der det ikkje finst nokre medlemer for det underrepresenterte kjønn frå den aktuelle gruppa som kan erstatte medlemen som går ut.

Føresegnene om representasjon frå begge kjønn gjeld ved nyval av varamedlemer, jf. kommunelova 7-10 sjette ledd.

Eit nyval etter § 7-10 fjerde ledd skjer ved at partiet eller gruppa som treng nytt medlem blir einige og foreslår kven som skal veljast. Kommunestyret blir informert om kven det er, og vel den aktuelle kandidaten så fremt kandidaten er valbar. Det er ikkje eit fleirtalsval, og det er dermed ikkje høve for eit fleirtal av kommunestyret å velje nokon annan enn den personen som partiet eller gruppa har foreslått.

Ved nyval rykker den nye medlemen inn på den ledige plassen, og det same gjeld også for nyvalde varamedlemer. Dersom det skal veljast varamedlem for å "erstatte" varamedlemen på andre plass av ei liste på fem varamedlemer, så går vedkomande inn som andre varamedlem sidan dette er den ledige plassen. Det er også mogleg å velje at den som er tredje varamedlem skal rykke opp på den ledige plassen, jf. Prop. 46 L (2018–2019) side 117 flg.

9.4 Suppleringsval

Dersom eit parti eller gruppe si liste med varamedlemer til formannskapet eller eit anna folkevald organ viser seg å vere for kort, opnar § 7-10 sjette ledd for at det er mogleg å supplere denne lista med nye varamedlemer. Medlemene vert valde på same måte som ved nyval, og dei nye medlemene skal plasserast nedst på lista over varamedlemer.

10. Verknader av at eit organ som ikkje er lovleg samansett gjer vedtak

Spørsmålet om eit folkevalt organ er samansett i samsvar med reglane om kjønnsbalanse, vald på ein ulovleg måte eller at organet har ein medlem som ikkje er valbar og kva følgjer denne eventuelle feilen kan få for dei vedtaka organet har gjort, kan dukke opp i to samanhengar. For det første kan det vere sett fram krav om lovlegkontroll etter kommunelova § 27-1. For det andre kan det vere klaga på eit vedtak etter føresegnene i forvaltningslova kapittel VI.

Departementet meiner at feil med omsyn til samansetninga eller valet, ikkje automatisk fører til at alle dei vedtaka organet har gjort blir ugyldige. Ein må gjere ei konkret vurdering av kvart einskild vedtak. Dersom det er grunn til å rekne med at ei feilaktig samansetning av utvalet ikkje har hatt noko å seie for innhaldet i vedtaket, vil det likevel kunne vere gyldig, jf. prinsippet i forvaltningslova § 41.

11. Møteoffentlegheit i folkevalde organ

Kommunelova § 11-2 første ledd presiserer at folkevalde organ, i tillegg til å gjere vedtak, skal handsame sakene sine i møte. Departementet vil understreke at også handsaming og drøfting av sakene skal skje i formelle møte. Eit samkome i eit folkevald organ vil vere eit "møte" når det er fastsett på førehand at medlemene skal tre saman som folkevalt organ for å forhandle, drøfte, gjere vedtak eller på annan måte handsame saker og spørsmål som det etter lov, forskrift eller delegert avgjerdsmakt har som oppgåve å handsame.

I § 11-5 første ledd er prinsippet om møteoffentlegheit slått fast. Føresegna framhevar at prinsippet om møteoffentlegheit er ei føresegn som gjev ålmenta rettar, og inneber at alle som ønsker det, har rett til å vere til stades på møte i folkevalde organ. Dette er likevel så lenge ikkje organet med heimel i lov har vedteke noko anna.

Lukking av møte skal skje med heimel i § 11-5 andre til fjerde ledd. Avgjerda om lukking av eit møte må gjerast av heile organet, og ikkje berre av møteleiaren. Organet eller møteleiaren kan avgjere at drøftinga om lukking eller ikkje, skal vere lukka, men røystinga skal alltid haldast for opne dører. Ein presis heimel for ei eventuell lukking skal stå i møteboka, jf. føresegna om møtebok i § 11-4.

Kommunale organ har i nokre høve ei plikt til å lukke møte, og dette står i § 11-5 andre ledd. Når organet skal handsame opplysningar som er underlagde teieplikt i lov, for eksempel etter forvaltningslova § 13, plikter organet å lukke møtet. Det same gjeld når eit folkevald organ skal handsame ei sak som gjeld tenestlege tilhøve til ein arbeidstakar. Uttrykket "tjenstlige forhold" i lova omfattar saker om tilsetjing, oppseiing, lønnsvilkår, permisjonar osv. Saker av meir overordna, generell og arbeidsgivarpolitisk karakter vil derimot falle utanfor denne føresegna. Slike saker kan for eksempel vere generelle saker om lønnspolitikken i kommunen, organisasjonsmessige tilhøve eller rutinar om sakshandsaminga.

I motsetnad til lukkingsgrunnlaga i § 11-5 andre ledd, er det to "kan-føresegn" om lukking i § 11-5 tredje ledd bokstav a og b. Etter bokstav a kan organet lukke eit møte dersom omsynet til personvern krev at møtet vert lukka. Det inneber at organet ikkje plikter å lukke møtet sjølv om omsynet til personvern krev det, men det har rettsleg høve til å gjere det. Døme på opplysningar som kan danne grunnlag for å lukke møtet etter denne føresegna, er opplysningar som det ikkje er knytt teieplikt til, men som likevel er av personleg og sensitiv karakter, slik at personen som opplysningane gjeld, bør skjermast mot at dei blir offentleg kjende.

Også tungtvegande offentlege interesser kan gje grunnlag for å lukke eit møte, jf. § 11-5 tredje ledd bokstav b. Det er to vilkår som må vere oppfylte. For det første må tungtvegande offentlege omsyn tilseie lukking. For det andre må det i offentleglova vere ein heimel om unntak frå innsyn dersom opplysningane hadde stått i eit dokument. Det folkevalde organet må altså finne at begge vilkåra er oppfylte, før det kan vedta å lukke møtet.

I vilkåret som omhandlar offentleglova ligg det at organet, dersom det kjem til at tungtvegande offentlege interesser tilseier lukking, må identifisere kva for ein heimel i offentleglova som gjer at vilkåret er oppfylt. Her vil dei mest aktuelle heimlane vere dei som er gjevne av omsyn til offentlege interesser. Som særleg praktiske unntaksgrunnlag i offentleglova kan det peikast på § 23 (omsynet til dei økonomiske interessene det offentlege har i forhandlingar), § 18 (omsynet til partsinteressa det offentlege har i sivile søksmål) og § 24 (omsynet til gjennomføringa av lovpålagde kontroll- eller reguleringstiltak).

Det er særskilde føresegner om møteoffentlegheit for kommuneråd i kommunelova § 11-5 fjerde ledd. Møta i kommunerådet er i utgangspunktet lukka, men rådet kan sjølv avgjere om møta deira skal vere opne. Til liks med andre folkevalde organ er kommunerådet pålagt å lukke møtet når det ligg føre teieplikt fastsett ved lov, eller når det skal handsame ei sak som gjeld tenestlege tilhøve hos ein arbeidstakar.

Det er ikkje eigne reglar om teieplikt om drøftingar i lukka møte. Om ei sak blir handsama for stengde dører etter kommunelova § 11-5, har medlemene berre teieplikt om dei opplysningane som er underlagd teieplikt etter lov. Eit folkevald organ har ikkje høve til å pålegge medlemene ei generell teieplikt om opplysningar som er unnateke offentlegheit eller drøfta i eit lukka møte.

12. Val og konstituering av nytt kommunestyre ved samanslåing av kommunar

Frå 1. januar 2020 slås mange kommunar saman. Samstundes vert 13 fylkeskommunar slått saman til seks nye fylkeskommunar. I desse kommunane og fylkeskommunane skal valet hausten 2019 gjennomførast som om grenseendringane allereie er gjennomført, jf. forskrifter om gjennomføring av kommunestyrevalet og fylkestingsvalet i 2019.

Inndelingslova § 27 første ledd seier:

> "Når det er gjennomført val til kommunestyre eller fylkesting i løpet av september månad året før ei samanslåing eller deling som nemnt i § 3 andre ledd bokstav b, blir sett i verk, skal det nyvalte kommunestyret eller fylkestinget kallast saman til konstituerande møte innan utgangen av oktober månad."

Det inneber at kommunestyret og fylkestinget i samanslåtte kommunar og fylkeskommunar blir konstituert før samanslåinga trer i kraft. Om det konstituerande møtet seier inndelingslova § 27 vidare at:

> ”Leiaren av fellesnemnda kallar saman og leier møtet inntil ny ordførar er valt. Elles gjeld reglane i kommunelova § 7-1 første til fjerde ledd om konstituerande møte o.a. i kommunestyre og fylkesting.”

Reglane om det konstituerande møtet gjeld altså på same måte i det konstituerande kommunestyre- og fylkestingsmøtet i kommunar og fylkeskommunar som vert slått saman frå 2020.

Funksjonsperioden for fellesnemnda er over når det nye kommunestyret er konstituert, jf. inndelingslova § 26 åttande ledd. Inndelingslova § 27 andre ledd fastset at funksjonsperioden for kommunestyra i dei kommunane som skal slåast saman:

> ”varer inntil tidspunktet for iverksetjing av samanslåinga eller delinga som nemnt i § 3 andre ledd bokstav b. Deira ansvar og fullmakter er likevel avgrensa til det som er nødvendig for å avslutte verksemda i dei eksisterande einingane.”

Tidspunktet for ikraftsetjing av samanslåingane er ved nyttår, så dei eksisterande kommunane held fram som einingar ut 2019. Kommunestyra si myndigheit i denne perioden er likevel avgrensa til å vere ansvarleg for nødvendig drift og avslutning av einingа (dei gamle kommunane), sjå også punkt 2.4.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
064/19	Heradsstyret	PS	16.10.2019

Saksbehandlar		ArkivsakID
Bente Skjerping		19/2253

Val av ordførar for perioden 2019 - 2023

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Rådmannen gjer ikkje framlegg**.**

Saksopplysningar:
Saksopplysningar:

Bakgrunn
Val av ordførar skal skje i det konstituerande møtet i heradsstyret. Valet gjeld for heile perioden, jfr. ny kommunelov § 6-2. Berre faste medlemmer i formannskapet er valbare. Den som skal veljast må før valet ha gitt skriftleg samtykke til å stilla til val.

Val av ordførar blir halde som fleirtalsval, jfr. ny kommunelov § 7-8.

Dersom ingen av kandidatane har fått meir enn 50% av røystene ved første avrøysting, må det haldast ny avrøysting. Alle kandidatar skal delta i andre avrøysting, også dei som måtte ha fått 0 røyster første gong.

Ved andre gongs røysting er den vald som har fått flest røyster (enkelt fleirtal). Det er då ikkje krav om minst 50% av røystene. Ved likt røystetal mellom to elle fleire kandidatar ved andre avrøysting, vert valet avgjort ved loddtrekning mellom desse.

Nyvald ordførar trer i funksjon når val av ordførar og varaordførar er gjennomført.

Vurdering

Konklusjon
Saka vert lagt fram for heradsstyret for val av ordførar.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
065/19	Heradsstyret	PS	16.10.2019

Saksbehandlar		ArkivsakID
Bente Skjerping		19/2254

Val av varaordførar for perioden 2019 - 2023

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Rådmannen gjer ikkje framlegg**.**

Saksopplysningar:
Saksopplysningar:

Bakgrunn
Val av varaordførar skal skje i det konstituerande møtet i heradsstyret, jfr. ny kommunelov § 6-2. Varaordførar vert vald for heile perioden og reglane for valet går fram av ny kommunelov § 7-8. Den som skal veljast må før valet ha gitt skriftleg samtykke til å stilla til val.

Val av varaordførar vert halde som fleirtalsval.

Dersom ein kandidat ikkje har fått meir enn 50% av røystene (fleirtal) i første runde, må det haldast ny avrøysting. Alle kandidatar skal delta i andre avrøysting, også den som måtte ha fått 0 røyster i første runde. Ved andre gongs avrøysting er den vald som har fått flest røyster. Ved likt røystetal mellom to eller fleire kandidatar vert valet avgjort ved loddtrekning.

Ny varaordførar trer i funksjon i det konstituerande møtet.

Vurdering

Konklusjon
Saka vert lagt fram for heradsstyret for val av varaordførar for ny periode.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
066/19	Heradsstyret	PS	16.10.2019

Saksbehandlar		ArkivsakID
Bente Skjerping		19/2255

Val av kontrollutval for perioden 2019 - 2023

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Rådmannen gjer ikkje framlegg.

Saksopplysningar:
Saksopplysningar:

Bakgrunn
Heradsstyret skal sjølv velja eit kontrollutval med minst fem medlemmer, leiar og nestleiar. Minst ein av medlemmene skal vera medlem i heradsstyret. Leiaren i utvalet kan ikkje vera frå same parti som ordføraren eller tilhøyra same gruppe som ordføraren.

Kontrollutvalet skal på vegner av heradsstyret ha den løpande kontrollen med forvaltninga i kommunen. Ansvar og mynde for kontrollutvalet går fram av ny kommunelov § 23-2 og forskrift av om kontrollutval og revisjon av 17.juni 2019. Leiar for kontrollutvalet har møte- og talerett i heradsstyret når saker frå utvalet er til handsaming.

Krava i ny kommunelov § 7-2 til kven som er valbar og § 7-3 kven som er utelukka til val gjeld og for kontrollutvalet. I tillegg gjeld det særlege reglar om kven som ikkje kan veljast til til kontrollutvalet.

Dette er:

- Ordførar og varaordførar
- Medlemmer og varamedlemmer i formannskapet
- Medlemmer og varamedlemmer i folkevald organ med avgjersmynde (unntak for medlemmer/varamedlemmer i heradsstyret)
- Medlemmer og varamedlemmer av kommunestyrekomite
- Tilsette i kommunen (uavhengig av stillingsbrøk)
- Personar som har ei leiande stilling eller som er medlem eller varamedlem i styret eller

bedriftsforsamlinga, i eit selskap som kommunen har eigarinteresser i
- Personar som har ei leiande stilling, eller som er medlem eller varamedlem i styret i eit interkommunalt politisk råd eller eit kommunalt oppgåveselskap

Kontrollutvalet skal veljast i det konstituerande møtet etter val av formannskap, ordførar og varaordførar. Utvalet trer i funksjon straks etter valet.

Valet vert halde som avtaleval dersom det ikkje vert kravd høvestalsval.

I Osterøy har kontrollutvalet hatt fem medlemmer med like mange varamedlemmer i nummerert rekkjefølgje.

Vurdering

Konklusjon
Saka vert lagt for heradsstyret for val av nytt kontrollutval.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
067/19	Heradsstyret	PS	16.10.2019

Saksbehandlar		ArkivsakID
Bente Skjerping		19/2179

KS Vestland - val av representantar og vararepresentantar for perioden 2019 - 2023

Val til KS' organ i konstituerande møte
Val til KS' organ 2019 - KS Vestland
Skjema delegatar KS Vestland
Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Rådmannen gjer ikkje framlegg.

Saksopplysningar:
Saksopplysningar:

Bakgrunn
KS Vestland skal ha konstituerande fylkesmøte i Bergen 13. - 14. november. Etter folketalet har Osterøy kommune to representantar med vara til fylkesmøtet. Det er vanleg å velja ordføraren og varaordføraren som representantar. Det kan krevjast høvestalsval og krav til kjønnsrepresentasjon gjeld.

KS er ein medlemsorganisasjon for kommunar og fylkeskommunar der føremålet er:

«KS er en arbeidsgiver-, interesse- og rådgivningsorganisasjon, som gjennom ivaretakelse av medlemmenes interesser, skal arbeide for en effektiv og selvstendig kommunesektor som ivaretar innbyggernes behov.»

Tidlegare praksis har vore å velja ordførar og varaordførar som faste representantar med personleg vara for begge.

Av omsyn til fylkesmøtet 14. November må representantane veljast i det konstituerande møtet.

Vurdering

Konklusjon
Saka vert lagt fram for heradsstyret for val av representantar med vara.

Fra:	Anne-Karin Løken <anne-karin.loken@ks.no>
Sendt:	onsdag 11. september 2019 14:34
Til:	postmottak.sentraladm@sfj.no; postmottak@flora.kommune.no; Postmottak Gulen kommune; post@solund.kommune.no; postmottak@hyllestad.kommune.no; postmottak@hoyanger.kommune.no; post@vik.kommune.no; postmottak@balestrand.kommune.no; postmottak@leikanger.kommune.no; postmottak@sogndal.kommune.no; post@aurland.kommune.no; post@laerdal.kommune.no; postmottak@ardal.kommune.no; postmottak@luster.kommune.no; postmottak@askvoll.kommune.no; postmottak.fjaler@fjaler.kommune.no; postmottak@gaular.kommune.no; postmottak@jolster.kommune.no; postmottak@forde.kommune.no; postmottak@naustdal.kommune.no; post@bremanger.kommune.no; post@vagsoy.kommune.no; post@selje.kommune.no; post@eid.kommune.no; post@hornindal.kommune.no; post@gloppen.kommune.no; postmottak@stryn.kommune.no; hfk@hfk.no; info.avd@bergen.kommune.no; firmapost@etne.kommune.no; postmottak@sveio.kommune.no; postmottak@bomlo.kommune.no; post@stord.kommune.no; fitjar@fitjar.kommune.no; post@tysnes.kommune.no; post@kvinnherad.kommune.no; post@jondal.kommune.no; epost@odda.kommune.no; postmottak@ullensvang.herad.no; postmottak@eidfjord.kommune.no; Postmottak Ulvik kommune; Postmottak Granvin kommune; Postmottak Voss kommune; postmottak@kvam.kommune.no; postkasse@fusa.kommune.no; Postmottak Samnanger; Postmottak Os kommune; Postmottak Austevoll; postmottak@sund.kommune.no; postmottak@fjell.kommune.no; postmottak@askoy.kommune.no; Postmottak Vaksdal; Postmottak Modalen; Post Osterøy; Postmottak Meland; postmottak@oygarden.kommune.no; Postmottak Radøy; Postmottak Lindås; Post Austrheim; Postmottak Fedje; Post Masfjorden kommune
Kopi:	Frode Kyrkjebø; Helene Arholm; Astrid Toft
Emne:	Val til KS' organ i konstituerande møte
Vedlegg:	Val til KS' organ 2019 - KS Vestland.docx; Skjema delegatar KS Vestland.docx
Viktighet:	Høy

Til postmottak
Vi ber om at de vidaresender denne e-posten/brevet til **rådmann, ordførar og politisk sekretariat/formannskapssekretær**.
På førehand takk for hjelpa.

Til kommunane i Vestland
Vestland fylkeskommune

Val til KS

I tråd med "Vedtekter i KS" skal ***val til KS' organ gjerast av konstituerande møte*** i kommunestyre og fylkesting. **Det er særs viktig at vala blir gjort på første møtet for at delegatane skal vere klare før fylkesmøtet.**

For samanslåingskommunane skal delegatane veljast frå den samanslåtte kommunen, dvs. valde representantar frå 01.01.2020.

I vedlagde brev finn du meir informasjon og skjema som må fyllast ut så snart vala er gjort. Skjema skal straks sendast til anne.karin.loken@ks.no .

NB! Det er svært viktig at vi får inn **epost-adresser og tlf.nr. til delegatane** slik at vi raskt kan kommunisere med dei.

Viktige møtedatoar å merke seg:
Fylkesmøtet: Arena Vestland 13.-14. november 2019, Bergen – Quality Hotel Edvard Grieg
Landstinget: 10.-12. februar 2020 i Oslo

Takk for hjelpa!

Med venleg helsing

Anne-Karin Løken
Spesialkonsulent
region Vest-Norge

E-post E-mail: anne.karin.loken@ks.no
Telefon Phone: (+47) 24 13 26 00
Mobil Cellular: (+47) 95 48 80 99
http://www.ks.no

KOMMUNESEKTOREN SIN ORGANISASJON
The Norwegian Association of Local and Regional Authorities

KOMMUNESEKTORENS ORGANISASJON
The Norwegian Association of Local and Regional Authorities

Kommunane i Vestland
Vestland fylkeskommune

Vår referanse: 11/01647-4
Arkivkode: 033
Saksbehandler: Anne-Karin Løken, KS Vestland

Deres referanse:
Dato: 11.09.2019

Val til KS' organ 2019

I tråd med "Vedtekter i KS" (vedlegg 1) skal ***val til KS' organ gjerast av konstituerande møte*** i kommunestyre og fylkesting. Det er særs viktig at vala blir gjort på første møtet for at delegatane skal vere klare før fylkesmøtet.

Val av tillitsvalde til landstinget, landsstyret, hovudstyret, fylkesmøtet og fylkesstyret i KS frå kommunar og fylkeskommunar skal veljast blant folkevalde i kommunar og fylkeskommunar. I kommunar og fylkeskommunar der det er parlamentarisk styre kan kommune-/by-/fylkesråd veljast sjølv om dei ikkje er folkevalde.

1. Val til KS Fylkesmøte

a) Slik gjer kommunane
Kommunestyret sitt konstituerande møte vel representantar og vararepresentantar til KS Fylkesmøte.

Om kommunane sine val av representantar til fylkesmøtet

Fra KS' vedtekter § 10:
Hver kommune velger representanter med varamedlemmer til fylkesmøtet på bakgrunn av folketallet pr.01.01. det år valg til kommunestyret avholdes, etter følgende skala:

Inntil 3000 innbyggere	- 1 delegat
3001 til 10 000 innbyggere	- 2 delegater
10 001 til 20 000 innbyggere	- 3 delegater
20 001 til 30 000 innbyggere	- 4 delegater
30 001 til 40 000 innbyggere	- 5 delegater
40 001 til 50 000 innbyggere	- 6 delegater
50 001 til 60 000 innbyggere	- 7 delegater
60 001 til 70 000 innbyggere	- 8 delegater
70 001 til 90 000 innbyggere	- 9 delegater
90 001 til 120 000 innbyggere	- 10 delegater
120 001 til 150 000 innbyggere	- 11 delegater
150 001 til 180 000 innbyggere	- 12 delegater
180 001 til 210 000 innbyggere	- 13 delegater

210 001 til 240 000 innbyggere	- 14 delegater
240 001 til 270 000 innbyggere	- 15 delegater
270 001 til 300 000 innbyggere	- 16 delegater
300 001 og flere innbyggere	- 17 delegater

Kommunens representanter velges blant de faste kommunestyrerepresentanter eller kommune-/byråder i kommunestyrets konstituerende møte. Ordføreren bør være blant representantene.

Om kommunane sine val av vararepresentantar til fylkesmøtet
Det bør veljast like mange vararepresentantar som representantar + 2 ekstra (for kvart parti/gruppering).

b) Slik gjer fylkeskommunane
Konstituerande fylkesting vel representantar og vararepresentantar til KS Fylkesmøte.

Om fylkeskommunane sine val av representantar til fylkesmøtet

Fra KS' vedtekter § 10:
Hver fylkeskommune velger representanter med varamedlemmer til fylkesmøtet blant fylkestingets representanter og fylkesrådene på bakgrunn av folketallet pr. 01.01. det år valg til fylkesting avholdes, etter følgende skala:

Inntil 300 000 innbyggere	- 13 delegater
300 001 til 400 000 innbyggere	- 14 delegater
400 001 til 500 000 innbyggere	- 15 delegater
500 001 til 600 000 innbyggere	- 16 delegater
600 001 til 700 000 innbyggere	- 17 delegater
700 001 til 800 000 innbyggere	- 18 delegater
800 001 til 900 000 innbyggere	- 19 delegater
900 001 til 1 000 000 innbyggere	- 20 delegater
1 000 001 til 1 100 000 innbyggere	- 21 delegater
1 100 001 til 1 200 000 innbyggere	- 22 delegater
1 200 001 til 1 300 000 innbyggere	- 23 delegater
1 300 001 og flere innbyggere	- 24 delegater

Fylkeskommuner med parlamentarisk styringssystem velger selv om fylkesordfører eller fylkesrådsleder møter.

Om fylkeskommunane sine val av vararepresentantar til fylkesmøtet
Det bør veljast like mange vararepresentantar som representantar + 2 ekstra (for kvart parti/gruppering).

2. Val til Landstinget

a) Slik gjer kommunane
Kommunane sine representantar og vararepresentantar til KS Landsting veljast på det konstituerande fylkesmøtet i KS som blir halde i Bergen 14. november 2019.

Fylkesmøtet sitt val av delegatar til landstinget

Fra KS' vedtekter § 4:

Kommunenes landstingsdelegater med varadelegater velges for landstingsperioden på første fylkesmøte etter kommune- og fylkestingsvalget. Kommunenes representanter i fylkesmøtet velger så mange landstingsdelegater som det samlede innbyggertall i fylket pr. 01.01. i valgåret, etter følgende skala:

Inntil 300 000 innbyggere	- 9 delegater
300 001 til 400 000 innbyggere	- 11 delegater
400 001 til 500 000 innbyggere	- 13 delegater
500 001 til 600 000 innbyggere	- 15 delegater
600 001 til 700 000 innbyggere	- 17 delegater
700 001 til 800 000 innbyggere	- 19 delegater
800 001 til 900 000 innbyggere	-21 delegater
900 001 til 1 000 000 innbyggere	- 23 delegater
1 000 001 til 1 100 000 innbyggere	-25 delegater
1 100 001 til 1 200 000 innbyggere	- 27 delegater
1 200 001 til 1 300 000 innbyggere	- 29 delegater
1 300 001 og flere innbyggere	- 31 delegater

Fylkesmøtet sitt val av varadelegatar til landstinget

Det veljast eit tal varadelegatar som tilsvarar kvart parti (gruppering) sitt tal delegatar med tillegg av to.

Berre kommunane har stemmerett på kommunane sine landstingsdelegatar. Fylkeskommunane vel sine delegatar med vara direkte, sjå pkt. 2b under.

b) Slik gjer fylkeskommunane

Om fylkeskommunane sine val av delegatar til landstinget

Fylkeskommunane må velje sine landstingsdelegatar (og varadelegatar) før det konstituerande fylkesmøtet i KS.

Fra KS' vedtekter § 4:

Fylkeskommunens landstingsdelegater med varadelegater velges blant fylkestingets representanter og fylkesrådene for landstingsperioden innen utgangen av oktober måned det år fylkestingsvalget er holdt, j.fr. § 17 nr.1 i Kommuneloven. Hver fylkeskommune velger delegater etter samlede innbyggertall i fylket pr. 01.01. i valgåret, etter følgende skala:

Inntil 300 000 innbyggere	- 4 delegater
300 001 til 400 000 innbyggere	- 5 delegater
400 001 til 500 000 innbyggere	- 6 delegater
500 001 til 600 000 innbyggere	- 7 delegater
600 001 til 700 000 innbyggere	- 8 delegater
700 001 til 800 000 innbyggere	- 9 delegater
800 001 til 900 000 innbyggere	- 10 delegater
900 001 til 1 000 000 innbyggere	- 11 delegater
1 000 001 til 1 100 000 innbyggere	- 12 delegater
1 100 001 til 1 200 000 innbyggere	- 13 delegater
1 200 001 til 1 300 000 innbyggere	- 14 delegater
1 300 001 og flere innbyggere	- 15 delegater

Om fylkeskommunane sine val av varadelegatar til landstinget
Ved val av varadelegatar brukast same skala som for delegatar + at KS tilrår 2 ekstra varadelegatar for kvart parti/gruppering.

KS' vedtekter regulerer val til KS' organ

KS' vedtekter er vedlagt i si heilheit (vedlegg 1). Vi tilrår å lese desse dersom ein er usikker på nokon av vala.
I følgje vedtekter for KS § 3, fjerde avsnitt, kan val til KS' organ krevjast fremja som forholdstalsval. Ved alle val til KS' organ, lokalt og sentralt, skal kvart kjønn vere representert med minst 40 % av medlemmene.

Generelt ved val til KS' organ
Dersom ein person er vald som representant eller vararepresentant frå fylkeskommunen, bør ikkje vedkomande veljast som representant (eller vara) frå ein kommune (eller motsett).

Konstituerande fylkesmøte i Vestland
Det konstituerande fylkesmøtet i Vestland vil finne stad under konferansen **Arena Vestland 13.-14. november,** der sjølve fylkesmøtet blir **14. november.** Staden er **Quality Hotel Edvard Grieg, Sandsli, Bergen.** I tillegg til val av landstingsdelegatar skal dette møtet ifølgje vedtektene velje fylkesstyre. Innkalling til det konstituerande fylkesmøtet vil bli send frå KS Vestland. Her vil det bli gitt nærare informasjon om val til fylkesstyret.

KS Landsting
KS 20. landsting vil finne stad i Oslo 10.- 12. februar 2020.

Kommunalpolitisk toppmøte
Det vil i 2020 bli arrangert Kommunalpolitisk toppmøte (KPT) i samband med landstinget. Program og invitasjon blir sendt ut til medlemmane frå KS Agenda seinare.

Meld inn vala til KS Vestland
Beskjed om vala til KS' organ (med namn, partitilknyting, e-postadresse og mobiltelefon-nr) sendast KS Vestland v/Anne-Karin Løken anne.karin.loken@ks.no så snart valet er gjort (sjå vedlagde skjema i vedlegg 2).

Det er viktig at KS får vite kven som er vald til ordførar og varaordførar (oppgi dette også i skjemaet).

Spørsmål?
Spørsmål om vala kan rettast til regiondirektør Helene Arholm tlf 958 51 187, e-post: helene.arholm@ks.no eller KS sentralt ved Tor Magne Fredriksen tlf. 911 59 023, e-post: tmf@ks.no

Lukke til med konstitueringa og vala!

Med venleg helsing

Helene Arholm
regiondirektør
KS Vest

Vedlegg:
1. Vedtekter KS – link her
2. Skjema for utfylling: Val av representantar til KS Fylkesmøte

Val av representantar til KS Vestland sitt fylkesmøte

Kommune/fylkeskommune				
Ordførar:	Namn:	Parti:	Mobil:	E-post:
Varaordførar:	Namn:	Parti:	Mobil:	E-post:

<u>Representantar</u> for kvart parti/gruppering i nummerert rekkefølgje: (Sjå KS-vedtekter § 12)

Nr.	Namn:	Parti:	Mobiltelefon:	E-postadresse:

<u>Vararepresentantar</u> for kvart parti/gruppering i nummerert rekkefølgje:

(Det bør veljast like mange vararepresentantar som representantar + 2 ekstra (for kvart parti/gruppering)

Nr.	Namn:	Parti:	Mobiltelefon:	E-postadresse:

Skjemaet er fylt ut av: …….
(med namn, funksjon og e-postadresse)

Utfylt skjema sendast til: KS Vestland ved Anne-Karin Løken, anne.karin.loken@ks.no , (mobil 954 88 099)

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
068/19	Heradsstyret	PS	16.10.2019

Saksbehandlar		ArkivsakID
Bente Skjerping		19/2209

Val av administrasjonsutval for perioden 2019 - 2023

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Rådmannen gjer ikkje framlegg i saka.

Saksopplysningar:
Saksopplysningar:

Bakgrunn
Administrasjonsutvalet er eit partssamansett utval som er oppretta med heimel i kommunelova § 5-11. Utvalet er kommunen sitt arbeidsgjevarorgan og skal handsama saker av overordna karakter som gjeld tilhøvet mellom kommunen som arbeidsgjevar og dei tilsette. Dette omfattar m.a. overordna retningsliner for kommunen sin personalpolitikk og saker av prinsipiell karakter for kommunen sitt ansvar som arbeidsgjevar.

Utvalet har i denne perioden hatt 13 medlemmer, 9 politisk valde og 4 arbeidstakarrepresentantar. Medlemmene i formannskapet utgjer arbeidsgjevarrepresentantane i utvalet. Ordførar og varaordførar er h.v. leiar og nestleiar.

Arbeidstakarorganisasjonane vel sjølv sine representantar for 2 år om gongen.

Arbeidsgjevar skal ha fleirtalet i utvalet og skal velja leiar og nestleiar mellom sine medlemmer.

Då praksis har vore å ha medlemmene i formannskapet som dei politisk valde i utvalet, er det naturleg å å velja administrasjonsutvalet samtidig med formannskapet.

Vurdering
Heradsstyret må ta stilling til om heile formannskapet fortsatt skal utgjera dei politiske medlemmene i utvalet.

Konklusjon
Saka vert lagt fram for heradsstyret til vurdering og val av dei politiske medlemmene i administrasjonsutvalet.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
069/19	Heradsstyret	PS	16.10.2019

Saksbehandlar		ArkivsakID
Bente Skjerping		19/2214

Plan- og kommunalteknisk utval - val av medlemmer og varamedlemmer for perioden 2019 - 2023

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Rådmannen gjer ikkje framlegg.

Saksopplysningar:

Saksopplysningar:

Bakgrunn
Plan- og kommunalteknisk utval vart oppretta i 2012. Utvalet har i siste periode hatt 7 medlemmer med varamedlemmer. Medlemmer og varamedlemmer skal veljast mellom medlemmene og varamedlemmene i heradsstyret og kommunelova sine reglar om val for utval gjeld. Heradsstyret vel og leiar og nestleiar.

Ansvars- og arbeidsområde:

Utvalet skal behandla og har avgjerdsmynde i saker innan arealplanlegging, kommunalteknikk (veg/vatn/avlaup), miljø- og arealforvaltning, herunder også saker innan landbruksområdet så langt ansvar og mynde ikkje er lagt til andre organ eller er delegert til rådmannen.

Utvalet har mynde etter plan- og bygningslova så langt dette ikkje er delegert til rådmannen eller lagt til andre organ.

Utvalet behandlar m.a. dispensasjonssaker og klagesaker etter plan- og bygningslova.

Medlemmer til folkevalde organ skal veljast ved høvestalsval om minst ein medlem krev det, og elles ved avtaleval. Utvalsleiar og nestleiar vert valde med fleirtalsval.

Vurdering
Rådmannen har ikkje merknader til saka.

Konklusjon
Saka vert lagt fram for heradsstyret for val av medlemmer og varamedlemmer, samt leiar og nestleiar i utvalet.

SAKSPAPIR

Saksnr	Utval	Type	Dato
070/19	Heradsstyret	PS	16.10.2019

Saksbehandlar		ArkivsakID
Bente Skjerping		19/2259

Val av arbeidsutval for innstilling til heradsstyret i valsaker (tidlegare valnemnd) for perioden 2019 - 2023

REGLEMENT FOR ARBEIDSUTVAL FOR VALSAKER
Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Rådmannen gjer ikkje framlegg.

Saksopplysningar:
Saksopplysningar:

Bakgrunn
Heradsstyret vedtok i møtet 05.09.07 å oppretta ei fast valnemd der alle gruppleiarane i heradsstyret vart medlemmer.

Valnemnda skal gje tilråding til heradsstyret i alle valsaker basert på reglane om avtaleval, jfr. ny kommunelov §§ 7-4 og 7-7.

Valnemnda si innstilling på val av medlemmer/varamedlemmer må vera einstemmig og stetta alle lovkrav, herunder kravet til representasjon for begge kjønn. Innstillinga må og vera basert på at gruppene i heradsstyret vert representerte i nemnder/utval i samsvar med høvestalsvalprinsippet.

I løpet av hausten/vinteren 2019/2020 skal det veljast mange nemnder og råd, og det er difor ynskeleg at valnemnda vert etablert så snart som råd.

Valnemnda har ikkje hatt varamedlemmer og administrasjonen har ikkje vore til stades på møtene i nemnda. Nemnda har til no ikkje hatt eige reglement.

Etter ny kommunelov må ny valnemnd opprettast i medhald av § 5-1, e, d.v.s eit arbeidutval for heradsstyret. Utvalet må og ha eit reglement, jfr. ny kommunelov § 5-13, og det er difor laga eit

utkast til eit enkelt reglement for utvalet sitt arbeid.

Vurdering

Konklusjon
Saka vert lagt fram for heradsstyret til handsaming og avgjerd.

REGLEMENT FOR ARBEIDSUTVAL FOR VALSAKER
Vedteke av heradsstyret i møtet i sak /19.

§ 1 VAL OG SAMANSETJING
Gruppeleiarane i heradsstyret utgjer medlemmene i Arbeidsutvalet. Medlemmer, varamedlemmer, leiar og nestleiar vert valde av heradsstyret. Ved forfall til eit møte i utvalet, kan partigruppa sjølv peika ut ein vara. Ved varig forfall må det veljast ny medlem.

Politisk-administrativt sekretariat lagar innkalling og saksdokument til arbeidsutvalet, og gir råd/rettleiing til utvalet ved behov.

§ 2 ARBEIDSOMRÅDE
Arbeidsutvalet skal utarbeida framlegg til val av representantar til kommunale og interkommunale styre, råd, utval, nemnder m.v. som kommunestyret eller andre kommunale organ skal velja, og har i slike saker direkte innstillingsrett overfor det aktuelle organ. Likeins skal nemnda fremma forslag på nyoppnemningar og val som skjer i løpet av kommunestyreperioden når dette er nødvendig. I tillegg kjem framlegg til val og val av personar til eksterne organ som har heimel i særlovene eller etter avtale.

Val til styre i aksjeselskap:
I Arbeidsutvalet si innstilling til val i heileigde selskap må pkt. 3.3.11 Krav til styrekompetanse og styresamansetjing leggjast til grunn. Arbeidsutvalet gir innstilling til val så langt dette ikkje vert ivareteken av ein eigen valkomite.

§ 3 MYNDE
Det enkelte parti eller gruppe sin representant i nemnda har mynde til å foreslå medlemmer/-varamedlemmer frå sitt parti.
Utvalet sitt forslag til val må stetta gjeldande krav i lov, forskrift og reglement. Kommunelova sine reglar om representasjon frå begge kjønn skal ivaretakast. Ved avtaleval må innstillinga vera samrøystes.

§ 4 INNKALLING TIL MØTE OG UTLEGGING AV SAKSDOKUMENT
Utvalet skal ha møte når leiaren finn det nødvendig eller når minst 1/3 av medlemmene krev det. Utvalet er vedtaksført når minst halvparten av medlemmene er til stades.

§ 5 DELTAKING I MØTE FOR ANDRE ENN VALDE MEDLEMMER
Ordførar, eller representant for denne har møte- og talerett.

§ 6 MØTELEIAR
Leiaren leier møta. Har han eller ho forfall, leier nestleiar møta. Har båe forfall, vert møteleiar vald ved fleirtalsval.

§ 7 MØTE I ARBEIDSUTVALET
Arbeidsutvalet si sakshandsaming skal skje i møte. Kommunelova sine reglar om møteoffentlegheit gjeld, jfr. ny kommunelov § 11-5.

§ 8 PROTOKOLLFØRING

Det skal førast protokoll frå møta. Leiar eller fungerande møteleiar ser til at dette vert gjort. I møteboka skal førast inn:

- Eventuelle protestar mot innkalling og saksliste
- Møtetid og stad
- Dato og måte for innkalling
- Fråverande medlemmer
- Møtande varamedlemmer
- Namn på medlemmer og varamedlemmer som kjem eller går under møtet og med oppgåve over når i møtet det skjedde.
- Oversyn over kven som møter frå administrasjonen
- Saker nummererte i rekkjefølgje for året.
- Kort nemning for kva sak og kva ho gjeld
- Det som trengst for å visa gangen i handsaminga
- For kvar sak dei framlegg som vert reiste
- Det som trengst for å visa at vedtak vert gjort etter rett framgangsmåte
- Kva vedtak som er gjorde og kva avrøystingar som er haldne

Møteleiaren, eller eventuelt utvalet ved protest mot møteleiaren si avgjerd, tek stode til om protokolltilførsel skal tillatast. Protokolltilførsel som gjeld påståtte formelle feil skal normalt godtakast.

Protokollen skal underskrivast av møteleiaren og to andre medlemmer. Godkjenning av protokollen skjer i det førstkomande møte.

§ 9 VEDTAK OM REGLEMENT

Dette reglementet, som berre kan endrast av heradsstyret, gjeld frå 16.10.2019